

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΒΕΡΩΦ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μορφωτικός Σύμβουλος
εἰς τὴν ἐν Παρισίοις
Ἑλληνικὴν Πρεσβείαν :

...Θέλω ἰδιαίτερος νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν δημο-
οργικὴν σας αὐτὴν ἐργασίαν, μεγάλης πνοῆς καὶ
ἀναμφισβητήτου ὠφελείας (25 Αὐγούστου 1959).

ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ

ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Καθηγητὴς ἐν τῷ Ἑθνικῷ
Μετσοβίῳ Πολυτεχνείῳ :

...Ἐθαύμασα τὴν πληρότητα τῶν περιγραφῶν. Δὲν
πρόκειται ὁμῶς πλέον περὶ Λεξικοῦ μόνον. Ὁ τίτλος
εἶναι πολὺ μετριόφρων. Εἶναι ἱστορία τοῦ οἰκονομικοῦ
βίου καὶ τῶν προόδων τῆς Χώρας, συνδυασμένη μὲ
τοὺς πρωταγωνιστάς των (16 Φεβρουαρίου 1958).

ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Καθηγητὴς ἐν τῇ
Ἀνωτάτῃ Σχολῇ
Βιομηχανικῶν Σπουδῶν
Θεσσαλονίκης :

...Ἀποτελεῖ τοῦτο πολύτιμον προσφορὰν διὰ τὸ
Ἔθνος. Καὶ διὰ μέσον αὐτῆς τῆς προσφορᾶς, ἀφ'
ἐνὸς καθίσταται τὸ Ἔθνος εὐγνωμόνως μνημον τῶν
μεγάλων ἑλληνικῶν φυσιογνωμιῶν ποὺ ἐμόχθησαν
καὶ ἠνάλωσαν τὴν ζωὴν των διὰ τὸ καλὸν τῆς κοι-
νωνίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ σπουδάζει καὶ ἀρύεται διδάγμα-
τα ὁ μελετητὴς τῆς ἱστορίας (27 Μαρτίου 1958).

ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ

ΜΠΟΛΟΣΑΚΗΣ

Βιομήχανος :

...Σᾶς συγχαίρω ἐγκαρδίως διὰ τὴν πλουσίαν καὶ
πολύτιμον ἐργασίαν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιο-
γραφικοῦ Λεξικοῦ, ἐνδόξου ὕψους καὶ δύναμιν,
ὅπως συνεχίσετε καὶ ὁλοκληρωθῇ ἡ ἔκδοσις τούτου,
ἀπὸ τοῦ ὁποῖον πολλὰ ἔχει νὰ ὠφεληθῇ τὸ ἀναγνωστικὸν
κοινὸν (11 Ἰουλίου 1959).

ΑΘΑΝΑΤΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Ἰσόβιος Ἑταῖρος τῆς
Γαλλικῆς Ἀκαδημίας
τῆς Ἱστορίας :

...Οἱ ἔτοιμοι τόμοι τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, τοὺς ὁποίους μᾶς παρουσίασαν οἱ ἀδελφοὶ Σπύρος καὶ Κωνσταντῖνος Βοβολίνης, σὰν ἀπαρχὴ τοῦ συγγραφικοῦ καὶ ἐκδοτικοῦ ἔθλου, εἰς δὲν ἀπεδύθη ἡ «Βιομηχανικὴ Ἑπιθεώρησις», ἔχουν μίαν καταφανῆ σφραγίδα ποιότητος, ὥστε δὲν ἐδίστασα νὰ τοὺς θέσω ἐδῶ ὑπὸ τὴν κρίσιν πολλῶν καὶ σπουδαίων φίλων μου ἑλληνιστῶν, Γάλλων, Γερμανῶν, Ἑλβετῶν, Σκανδιναβῶν, Ἀμερικανῶν καὶ Ἀγγλῶν, σὲ συγκεντρῶσεις ποὺ δὲν λείπουν σχεδὸν καθημερινῶς γύρω ἀπὸ τὶς αἰθουσες τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Μεγάλου τῶν Ἑθνῶν [...]. Καὶ τὸ πόρισμα ὑπῆρξεν ὁμόθυμο στὴν πολλὴ ἀπλουστευτικὴ του διατύπωσι: Ὅτι, δηλαδή, στὴν Ἑλλάδα, ὅπου φάνηκαν τελευταῖως πολλὰ — ἴσως, πάρα πολλὰ μάλιστα — λεξικά, αὐτοβιογραφικὸ λεξικὸ εἶναι (κυριολεκτῶ) τὸ μόνο Ἑλληνικόν, ἀποκλειστικόν, ὁλοκληρωτικόν, συνειδητὸ καὶ ἀποκαλυπτικὸν ἑλληνικὸν λεξικόν, χωρὶς κανένα ἀπολύτως δάνειον πνεῦμα ἀπὸ τὸ Λαοῦς, τὸ Μπροκχάουζ, τὴν Ἰσπανικὴν ἢ τὴν Βρετανικὴν Ἑγκυκλοπαίδεια (Γενεύη, Ἰούνιος 1962).

ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης :

... Διὸ καὶ πολλῇ ἐντεῦθεν συγκινήσει δεξάμενοι τὸ προφρόνως παρ' ὑμῶν ἀποσταλὲν περισπούδαστον ἔργον Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, προαγόμεθα ἐκφράσαι ὑμῖν θερμὰ συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ συγγραφῇ (Κωνσταντινούπολις, 15 Μαΐου 1961). Μετὰ μεγάλης εὐαρεσκείας λαμβάνομεν ἐκάστοτε τὰ παρὰ τῆς ὑμετέρας ἁγιοταπεινῆς ἡμῖν ἐντιμότητος ἀποστελλόμενα ἡμῖν συγγράμματα, ἅτινα, ἐπισταμένως διεξερχόμενοι, ἀποθησανρίζομεν εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Βιβλιοθήκην, ὡς ἀγλαοὺς καρποὺς τῆς πάντη γονίμου συγγραφικῆς δράσεως [...]. Εὐχαριστοῦντες καὶ αὖτις ὑμᾶς διὰ τὴν ἀποστολὴν καὶ τοῦ νέου τόμου τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ἀπονέμομεν ὑμῖν ὁλόθυμον τὴν πατρικὴν καὶ πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν καὶ ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς τὴν χάριν καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Ἀναστάσιου Κυρίου (Κωνσταντινούπολις, 26 Ἀπριλίου 1963).

ΑΙΓΙΑΛΕΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Δικηγόρος :

... Παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰ εὐκρινῆ μου συγχαρητήρια, τόσον διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπιμελημένην διατύπωσιν τῶν καθ' ἕκαστον ἐν

αὐτῶ ἄρθρων, τὰ ὅποια ὁλοκληρούμενα προώριστα ὄχι μόνον νὰ δώσουν ἀνάγλυφον τὴν εἰκόνα τῆς δράσεως τῶν προσώπων ἐκείνων, τὰ ὅποια συνετέλεσαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας βιομηχανίας καὶ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, ἀλλὰ νὰ ἀποτελέσωσι κυρίως παράδειγμα πρὸς μίμωσιν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς (18 Φεβρουαρίου 1958).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ναύαρχος :

... Ἡ ἀξία τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ διαφαίνεται ἀπὸ τοῦδε — «ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα» — ἀλλὰ θὰ γίνῃ περισσότερο ἀντιληπτὴ, ὅταν, σὺν Θεῷ, συμπληρωθῇ ἡ ἔκδοσις ὅλων τῶν τόμων καὶ τὸ ἔργον σας αὐτὸ θὰ παραμείνῃ «κτῆμα ἑσαεῖ», διὰ νὰ ὑπενθυμίξῃ εἰς τοὺς ἐπιγιγνομένους τὰς προσπαθείας τῶν παλαιότερων, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας (1 Δεκεμβρίου 1959). Ἐφόσον προχωρεῖ ἡ ἔκδοσις τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ἐπικυροῦνται ἡ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς δημιουργηθεῖσα περὶ τῆς ἐργασίας ταύτης κοινὴ γνώμη, ὅτι, δηλαδή, πρόκειται περὶ ἔργον αὐτόχρημα μνημειώδους, μεγίστης ἐθνικῆς σπουδαιότητος καὶ ἀξίας. Ἡ αὐτοπεποίθησις καὶ ἡ αἰσιοδοξία μὲ τὰς ὁποίας ἀπεδύθητε εἰς τὴν τεραστίαν ταύτην προσπάθειαν, δικαιολογοῦνται ἤδη ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος (10 Ἀπριλίου 1962).

ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
ΜΠΑΜΠΗΣ

Τ. Ἐπ. Καθηγητὴς ἐν τῷ
Ἑθνικῷ Πανεπιστημίῳ.
Πρώην Βουλευτὴς καὶ
Υπουργός :

... Δὲν γνωρίζω ἂν ὅταν συνελάβετε τὴν ἰδέαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ εἶχατε — λόγῳ τῆς μετριοφροσύνης σας — συλλάβει ἐπίσης τὴν ἔκτασι καὶ τὴ σημασίαν του. Διότι ἐκεῖνο ποὺ ἐπιχειρεῖτε καὶ — ἀπὸ τὰ πρῶτα δείγματα — εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ φέρετε εἰς πέρας, εἶναι ἡ Οἰκονομικὴ Ἱστορία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἀπηλλαγμένη ἀπὸ θεωρίαις καὶ ζωντανεμένη ἀντιθέτως ἀπὸ τὸ πνεῦμα, τὶς προσπάθειαις καὶ τοὺς ἀγῶνας ἐκείνων, ποὺ τὴν ἔγραψαν ἐπάνω στὸ δύσκολο βιβλίον τῆς ἐλευθέρου ἐθνικῆς μας ζωῆς. Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, ὅπως τὸ βλέπω διαμορφούμενον, θὰ γίνῃ πνευματικὸ μνημεῖον δι' ὃ, τι ἔχει ἤδη συντελεσθῇ καὶ ἀφετηρία γονίμου ἐξορμήσεως διὰ τὸ μέλλον (27 Μαρτίου 1958).

ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Υφυπουργός Οικονομικών :

... Τοῦ θαυμασίου, πνευματικοῦ καὶ μεγίστης κοινωνικῆς ἀποστολῆς ἔργου σας, τὸ ὁποῖον προώρῳται νὰ ζήσῃ ἐν μέσῳ τῶν ἑλληνικῶν πνευματικῶν αἰώνων, τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ σας (24 Δεκεμβρίου 1960).

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΟΣ

Ὁμότιμος Καθηγητὴς ἐν
τῇ Ἀνωτάτῃ Γεωπονικῇ
Σχολῇ Ἀθηνῶν :

... Συγχαίρω ὑμᾶς, διότι ἀπεφασίσατε νὰ φέρετε τὰ βάρη τῆς ἀρετίας ἐκδόσεως τοῦ μνημειώδους Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, διὰ τοῦ ὁποῖου, μὲ τὴν πρωτοτυπίαν σας τῆς μὴ δημοσιεύσεως κατ' ἀλφαβητικὴν σειρὰν, ἀλλὰ ἀναλόγως τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνίας, προσφέρετε μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν (29 Μαρτίου 1958).

ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΣ

Καθηγητὴς Α.Σ.Ο.Ε.Ε.
Πρόεδρος - Γενικὸς
Διευθυντὴς τῆς Ἑμπορικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Μοὶ ἐδόθη ἡ εὐκαιρία καὶ ἄλλοτε νὰ σᾶς ἐκφράσω τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὴν πράγματι ἐθνοφελῆ καὶ τόσον ἐπιτυχῇ προσπάθειαν. Γνωρίζω ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν ἰδαλγοῦ, πνευματικᾶς ἰκανότητος οὐχὶ τυχαίας καὶ ψυχικῆν καλλιέργειαν βαθεῖαν. Εἶναι εὐτόχημα διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅτι τοῦ ἰδιοῦ σας πνευματικοῦ ἀναστήματος καὶ ψυχικοῦ σθένους προσωπικότης ἀνέλαβε τὸ βαρὺ ἔργον τοῦ ὁποῖου ἡ ἐθνικὴ σημασία καὶ συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ ἀνέλιξιν τοῦ πολιτιστικοῦ μας ἐπιπέδου, συνεχῶς καὶ θὰ ἀναδεικνύεται λαμπροτέρα, ὅσον ὁ χρόνος παρέρχεται (22 Ἀπριλίου 1959). Σήμερον ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω καὶ πάλιν τὰ θερμότερα συγχαρητήριά μου καὶ νὰ ὑπογραμμίσω πόσον συστηματικὰ καὶ γλαφυρὰ ἀνακύπτει τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἱστορίας τῆς Ἑμπορικῆς Τραπεζῆς ἐκ τῆς βιογραφίας τοῦ Γρηγορίου Ἐμπεδοκλέους (18 Νοεμβρίου 1960).

ΑΝΤΩΝΕΛΛΟΣ
ΑΓΓΕΛΟΣ

Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ
Συμβουλίου Παραγωγικῶν
Τάξεων :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν εἶναι ἔργον μεγάλης ἐργασίας καὶ κόπου, πὺν τιμᾷ πραγματικῶς τοὺς ἐκδότας του (10 Μαρτίου 1959).

ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ

Γενικός Διευθυντής
τοῦ Ἑμπορικοῦ καὶ
Βιομηχανικοῦ
Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν :

... Αἱ βιογραφίαι τῶν βιομηχάνων, τραπεζίτῶν, ἐμπόρων καὶ ὄλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι συνέδεσαν τὸ ὄνομά των μὲ κάποιαν ἐποχὴν τῆς Ἑλλάδος, πρέπει νὰ τονίσω, ὅτι εἶναι πλήρεις, ἀντικειμενικαὶ καὶ εἰς τὰς λεπτομερεῖας των ἀκόμη. Θὰ χρειασθῇ βέβαια πολὺς, πάρα πολὺς κόπος καὶ δύνამις ψυχῆς τε καὶ πνεύματος διὰ τὴν αἴσιαν ἀποπεράτωσιν ἐνὸς τόσοῦ μεγάλου ἱστορικῶς ἔργου, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ τὸ ἐπιτύχετε (9 Σεπτεμβρίου 1959).

ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ

Βουλευτὴς Ἀθηνῶν :

... Ἡ ἐπιμελημένη ἐμφάνισις, ἡ ἐμπεριστατωμένη ἔρευνα ἐκάστου θέματος καὶ ὁ τρόπος προβολῆς αὐτοῦ, ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν βιβλιογραφίαν τοῦ τόπου. Ἡ σημαντικὴ αὐτὴ ἐργασία τῆς παρουσιάσεως ὄλων ἐκείνων, οἵτινες συνέβαλον εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἐλληνικῆς πραγματικότητος, κατὰ τρόπον γλαφυρὸν καὶ ζωντανόν, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ παραμελῇ εἰς τὴν ἐλληνικὴν πνευματικότητα, ὥς φάρος καθοδηγητῆς ὄλων ὧσων μεταγενεστέρως θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τοιοῦτον εἶδους συγγραφάς (14 Αὐγούστου 1962).

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Δικηγόρος :

... Δράττομαι τῆς ἐδκαιρίας νὰ συγκαρῶ θερμῶς ὑμᾶς διὰ τὴν συγγραφὴν καὶ ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ἔργου πολυτίμου καὶ χρησιμωτάτου διὰ τοὺς μελετητὰς τῆς ἱστορίας τῆς ἐλληνικῆς προόδου (10 Νοεμβρίου 1959).

ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων :

... Εὐχαριστίας ἐκφράζομεν ὅ,τι θερμὰς ἐπὶ τῇ πρόφρονι ἀποστολῇ τοῦ πονήματος, συγκαίροντες ἐπὶ τούτῳ, τραπῶ δείγματι τῆς φιλοπονίας ὑμῶν καὶ τῆς συμβολῆς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Γράμματα (6 Νοεμβρίου 1959).

ΒΕΝΕΖΗΣ ΗΛΙΑΣ

Ἀκαδημαϊκός :

... Πρόκειται γιὰ ἔργο ἀληθινὰ μεγάλο. Ἀντιλαμβάνομαι πόσας δυσκολίας θὰ ἀντιμετωπίσατε γιὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ ὅλικοῦ τοῦ ἀναφερομένου στὸ βίῳ τῶν Ἑλλήνων, τῶν δημιουργῶν τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς προόδου τοῦ ἔθνους (24 Δεκεμβρίου 1962).

ΒΛΑΓΚΑΛΗ ΡΑΛΛΟΥ :

...Μετὰ μεγάλης συγκινήσεως ἔρχομαι νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὸ ὑπέροχον Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν σας, ὅπου μετὰ τόσης γλαφυρότητος καὶ τόσον καθαρὰ ἐξιστορήσατε τὴν δρᾶσιν τοῦ ἀειμνήστου συζύγου μου, Ἀλεξάνδρου Βλάχκαλη (26 Μαρτίου 1958).

ΒΛΑΓΚΑΛΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Μηχανικός.

Γενικὸς Διευθυντὴς

Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν

Σιδηροδρόμων :

...Ἀνέγνωσα μετὰ προσοχῆς τὴν βιογραφίαν τοῦ ἀειμνήστου πατρός μου, Ἀλεξάνδρου, ὡς αὐτὴ περιελήφθη εἰς τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν καὶ σπεύδω νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας διὰ τὴν πλήρη καὶ ἀκριβῆ περιγραφὴν τῆς δράσεως καὶ τοῦ ἔργου του (27 Μαρτίου 1958).

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας :

... Κατόπιν τῆς στροφῆς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παιδείας πρὸς τὰς συγχρόνους ἐξελίξεις τῆς ἐπιστήμης καὶ τεχνικῆς, δημιουργεῖται ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως καταλλήλων συγγραμμάτων καὶ βοηθημάτων διδασκαλίας διὰ τε τοὺς διδάσκοντας καὶ διδασκόμενους ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει, ἀναφερομένων εἰς τὰ ἐπιτεύγματα τῶν δημιουργῶν καὶ συντελεστῶν τῆς τεχνικῆς προόδου καὶ οἰκονομικῆς ἀκμῆς τοῦ ἔθνους. Ὡς τοιοῦτον ἔργον λογίζεται τὸ ἐκδοθὲν Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, τὸ ὁποῖον κρίνεται ὡς ἔργον ἐθνικῆς σημασίας, ἐνδιαφέρει δὲ πάντα Ἕλληνα, ἐπιθυμοῦντα νὰ γνωρίσῃ καὶ νὰ διδαχθῇ τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς δημιουργίας. Ἀναγνωρίζοντες τὴν χρησιμότητα τοῦ ἐν λόγῳ Λεξικοῦ, ὡς καὶ τὸν διδακτικὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ, κρίνομεν ἀπαραίτητον τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν Πρακτικῶν Ἀντικείων, τῶν Τεχνικῶν Σχολῶν, τῶν Γυμνασίων καὶ Δημοσίων Βιβλιοθηκῶν δι' ἀντιτύπων αὐτοῦ (25 Ὀκτωβρίου 1960).

ΒΟΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Διευθυντὴς ἐφημερίδος

«Ἡχὼ τῆς Μεσοσηρίας» :

... Δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀρτία καὶ ὑποδειγματικὴ τυπογραφικὴ ἐμφάνισις τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ποὺ προκαλεῖ πράγματι ἐκπληξιν ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καὶ ἡ σοβαρὰ καὶ ἐπιστημονικὴ σύνθεσις τοῦ περιεχομένου του, ποὺ καθιστᾷ τοῦτο ἓνα ἀσύγκριτον μνημειῶδες ἔργον, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ καμμίας ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης (25 Ὀκτωβρίου 1959).

ΒΟΣΥΝΙΩΤΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ

Μηχανολόγος. Τ. Διευθυντής
Υπουργείου Βιομηχανίας :

... Καὶ σὰν ἱστορικὴ ἐνημέρωσις καὶ σὰν ἀπότισις τιμῆς σὲ δημιουργικὰς προσωπικότητες καὶ σὰν παραδειγματισμὸς καὶ ἀντλήσις αἰσιοδόξων καὶ ἐνθαρρυντικῶν στοιχείων, τὸ ἔργον αὐτό, συμπληρῶναι ἔνα κενόν. Σὰς ἀξίζει κάθε ἔπαινος διὰ τὴν σύλληψιν τῆς ιδέας καὶ διὰ τὴν ἀρτίαν ἐμφάνισιν τοῦ μνημειώδους καὶ ἐθνικῆς σημασίας ἔργου σας αὐτοῦ. Ἡ ἐκτίμησις τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν πραγμάτων (15 Φεβρουαρίου 1958).

ΒΟΥΓΙΟΥΚΑ-

ΣΤΕΡΙΩΤΗ

ΠΕΤΡΟΥΛΑ :

... Εἰδικῶς διὰ τοῦ τριπτόχου τῶν Γεωργίου, Παναγιώτου καὶ Γεωργίου Βουγιούκα ἐδώσατε, μὲ τὰς βιογραφίας των εἰς τὸ Λεξικόν σας, ζωὴν εἰς μίαν περίοδον τριῶν γενεῶν, κρισίμων γιὰ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἔθνους μας [...]. Αἱ βιογραφίαι τῶν ἀειμνήστων Βουγιούκα εἶναι προῖον μακροχρονίου καὶ ἐπιπόνου μελέτης, τοῦ εἰς τὴν διάθεσιν ὑμῶν τεθέντος ὀγκώδους ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Βουγιούκα (Ὁκτώβριος 1958).

ΒΟΥΡΒΕΡΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Καθηγητῆς ἐν τῇ
Φιλοσοφικῇ Σχολῇ
τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου :

... Τὸ τόσης ἐκτάσεως εἰδικὸν τοῦτο Λεξικόν, πληροῦ κενόν τῆς ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας καὶ ἀπαραίτητον βοήθημα βιογραφικῆς ἐνημερώσεως (6 Ἰανουαρίου 1962).

ΒΟΥΡΔΟΥΜΠΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Υπουργὸς Βιομηχανίας :

... Ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν καὶ ἀπὸ τὴν μελέτην ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης τὴν ἑκτασιν τοῦ πράγματι μνημειώδους ἔργου σας, τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ [...]. Ἐπιτελέσατε ἔργον σημαντικὸν καὶ πρωτότυπον (10 Ὀκτωβρίου 1962).

ΒΡΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Υπουργὸς Συγκοινωνιῶν :

... Εἰς τὰς σελίδας τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ἀπεικονίζεται ἡ ἑλληνικὴ πραγματικότης τῶν δύο τελευταίων αἰώνων, ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς τῶν βιογραφουμένων σκαπανέων δημιουργῶν καὶ συντελεστῶν τῆς. Τὸ ἔργον ὁλοκληρῶναι ἡ ἀναγραφὴ περικοπῶν, αὐθεντικῶν πηγῶν καὶ ἡ ἀρτία σύνθεσις τοῦ δυσσευρέτου, ἄλλωστε, βιογραφικοῦ ὕλικου, ἀποτελέσματα ἀμφοτέρων ἀόκων ἀναδιφύσεων καὶ μεθοδικῆς ἐργασίας (17 Σεπτεμβρίου 1962).

ΓΑΖΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Βιομήχανος :

... Φρονῶ ὅτι δὲν εἶναι ἀρκετὰ μόνον τὰ συγχαρητήρια καὶ ἡ ἔκφρασις τοῦ θαυμασμοῦ, διὰ τὸ ὄντως τέλειον καὶ ὅλα Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν. Πρέπει νὰ ἀναλογισθῇ τις, εἰς πόσους κόπους ὑπεβλήθησαν οἱ ἀκούραστοι ἀδελφοὶ Βοβολίνη καὶ τὸ μέγεθος τῶν δαπανῶν, ἃς ἠῤῥησαν, διὰ νὰ ἐμφανίσουν τόσον τέλειον τὸ ἔργον των, δεδομένου δὲ ὅτι τὸ Λεξικὸν αὐτὸ εἶναι λίαν χρήσιμον καὶ ἀπαραίτητον μάλιστα εἰς τοὺς ἐπιγιννομένους, θὰ πρέπει ἐκτὸς τῶν συγχαρητηρίων καὶ τῶν θαυμασμῶν νὰ τύχουν οἱ ἐκδότης καὶ σοβαρὰς ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τοῦ ἐπισήμου Κράτους, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων (10 Μαρτίου 1959).

ΓΑΛΑΝΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ὑποδιοικητῆς τῆς

Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν —οὗτως ἡ πρωτοβουλία τῆς ἐκδόσεως σᾶς ἀνήκει— ἔργον πράγματι μνημειῶδες, ἀποτελεῖ ἐν τῇ οὐσίᾳ πλήρη ἱστορίαν τῆς ὅλης ἑλληνικῆς οἰκονομίας τῶν νεωτέρων χρόνων (24 Μαρτίου 1959).

ΓΑΡΓΑΛΙΔΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Οἰκονομολόγος :

... Τί πρῶτα καὶ τί ὕστερα νὰ θαυμάσῃ κανεῖς σ' αὐτὴν τὴν ἐξαιρετικὴν, τὴν μοναδικὴν ἐργασίαν σας ; Τὴν ὅλην ποῦ μὲ τόσῃ ἐπιμέλειαν συγκεντρώνετε καὶ μὲ τόσῃ προσοχῇ κατατάσσετε ; Τὴν γλώσσαν, ποῦ θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ ὑπόδειγμα τῆς νεωτέρας μας γλώσσης, διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν σχολείων μας ; Τὴν ἐκτύπωσιν, ποῦ τὴν χαίρεται κανεῖς ; Τὴν ὅλην ἐμφάνισιν ποῦ τὴν χαρακτηρίζει ἡ γνωστὴ καλαισθησία σας ; Ὅ,τι καὶ νὰ εἰπῇ κανεῖς διὰ τὸ ἔργον σας αὐτό, εἶναι λίγο (7 Νοεμβρίου 1960).

ΓΕΩΡΓΑΝΤΗ

ΜΑΡΙΑΝΝΑ

Λογοτέχνης :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξικὸ μᾶς μαθαίνει τοὺς πρωτεργάτας τῆς σύγχρονης Ἑλλάδος. Μὲ τὸ ἀπείριττο, ἀλλὰ καὶ πλούσιο δέσιμό του, πρέπει νὰ στολίσῃ, τὴν βιβλιοθήκη κάθε Ἑλληνοῦ (27 Ἀπριλίου 1962).

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Τ. Πρόεδρος

τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου

Ἀθηναίων :

... Εἶναι ἔργον μνημειῶδες, ἐρχόμενον νὰ καλῶνῃ ὄχι μόνον ἓνα μέγα κενὸν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Βιβλιογραφίαν, ἀλλὰ καὶ νὰ ικανοποιήσῃ μίαν πραγματικὴν ἀνάγκην. Χωρὶς ὑπερβολὴν εἶναι προσφορὰ πρὸς τὴν Χώραν (20 Ἀπριλίου 1958).

ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΠΥΡΟΣ

Δημοσιογράφος :

... 'Ομολογῶ ὅτι σᾶς ὀφείλονται θερμότητα συγχαρητήρια, διὰ τὸ τεράστιον ἔργον ποὺ ἀνελάβατε. Τὸ Μέγα 'Ελληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν δὲν ἔρχεται ἀπλῶς νὰ καλύψῃ ἓνα κενόν, πρὸ πολλοῦ καταστὰν αἰσθητόν [...] 'Αλλ' ἡ ἐπιστημονικὴ εὐσυνειδησία, μὲ τὴν ὁποίαν κατηρτίσθη, συνεδυσάσθη καὶ μὲ ἓνα αὐτόχρημα πρωτοφαιῇ εἰς τὰ ἐκδοτικὰ μας χρονικὰ ἄθλον. Ὑπὸ ἔποψιν δὲ τυπογραφικῆς ἐμφανίσεως καὶ πλούτου εἰκονογραφήσεως, τὸ Λεξικὸν σας ὄχι μόνον δὲν ὑπολείπεται, ἀλλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ὑπερέχει τῶν ἀναλόγων εὐρωπαϊκῶν ἐκδόσεων (15 Ἰουνίου 1958).

ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ :

... 'Ομολογούμενως μέγας ἔπαινος ὀφείλεται πρὸς ὑμᾶς διὰ τὴν τόσον ἐπιτυχῇ ἐκδοσιν τοῦ Μεγάλου 'Ελληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ. Σημειώνει τοῦτο σταθμὸν εἰς τὰ ἐκδοτικὰ χρονικὰ τῆς 'Ελλάδος, ἀποτελεῖ δὲ καὶ ἀνεκτίμητον συμβολὴν εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ἱστορίαν τοῦ τόπου μας (26 Μαρτίου 1958).

ΓΟΝΑΤΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

Πρώην Πρωθυπουργός :

... 'Εργον δύσκολον καὶ βαρὺ, τὸ ὁποῖον τιμᾷ ὑμᾶς, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου μᾶς ἐγνωρίσατε καὶ θὰ μᾶς γνωρίσητε τοὺς συντελεστάς τῆς ἀναπτύξεως τῆς 'Εθνικῆς μας Οἰκονομίας, καθ' ὅλην τὴν τελευταίαν 100-ετίαν, μὴ φεισθέντες οὐδενὸς κόπου καὶ οὐδεμιᾶς δαπάνης διὰ τὴν πληρεστέραν ἐμφάνισίν του (Μάρτιος 1959).

ΓΥΛΑΙΣΤΡΑΣ ΣΕΡΓΙΟΣ

'Αντιστράτηγος ἐ.ἀ.

... Εἰλικρινῇ καὶ θερμὰ συγχαρητήρια ἐνὸς παρακολουθοῦντος πάντοτε μὲ ἐνδιαφέρον τὸ ἔργον τοῦ Λεξικοῦ σας (21 Σεπτεμβρίου 1959).

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Καθηγητῆς ἐν τῇ Ἱατρικῇ

Σχολῇ τοῦ 'Εθνικοῦ

Πανεπιστημίου :

... Συγχαίρω ἐγκαρδίως διὰ τὸ χαλκέντερον τῆς ἐργατικότητός σας καὶ τὸ ποιὸν τῆς ἀποδόσεως (20 Ἰουνίου 1962).

ΔΕΝΑΞΑΣ ΑΡΤΕΜΗΣ

Βιομήχανος.

Πρώην Ὑπουργός :

... 'Ανελάβατε τὴν ἐκδοσιν τοῦ Μεγάλου 'Ελληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, τὸ ὁποῖον συμπληρώνει μίαν ἔλλειψιν ποὺ ὑπῆρχε διὰ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δρᾶσιν τῶν διαφόρων ἀφανῶν δημοουργῶν τῆς σημερινῆς 'Ελλάδος (21 Ἰανουαρίου 1961).

ΛΕΝΔΡΑΜΗ ΜΑΙΡΗ :

...Οἱ ἄπειρες εὐμενεῖς κριτικὲς δεικνύουν ὅτι τὸ Λεξικόν σας εἶναι πράγματι Μέγα καὶ χρήσιμον εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Παρακαλῶ νὰ πιστέψητε ὅτι ἐκτιμῶ πολὺ τὸ ἔργον σας καὶ παρακολουθῶ μὲ ἐνδιαφέρον τὴν ἀπὸ ἡμέτερον πὺλὸν ἔχει (29 Μαρτίου 1963).

ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Τ. Τμηματάρχης τῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν σᾶς τιμᾷ διὰ τὴν ἀριστοτεχνικὴν σας ἀφήγησιν καὶ τὴν λεπτομερῆ σας ἀκριβείαν, μεθ' ἧς περισυλλέξατε τὴν ὕλην σας διὰ τοὺς ἐπιφανεῖς ἄνδρας, οἱ ὅποιοι ἔπαιξαν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὸν τόπον μας, ἀπὸ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐντεῦθεν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκαταλέγεται καὶ ὁ πατήρ μου Δημήτριος Διαμαντίδης (4 Ἰουλίου 1962).

ΔΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Βιομήχανος. Ἐφοπλιστής :

...Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐκφράσω τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, τὸ ὅποιον εἶναι ὁμολογουμένως ἄξιον συγχαρητηρίων (16 Ἰανουαρίου 1961).

ΔΡΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου
Ἑλλήνων Βιομηχάνων :

... Νομίζω ὅτι συμπίπτει μὲ τὴν πανελλήνιον πεποίθησιν ἢ γνώμη μου, ὅτι τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν παρέχει μεγίστην ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν χώραν. Ὅχι μόνον διότι μᾶς πληροφορεῖ διὰ τὴν δοῦσιν ἐκείνων πὺλὸν ἐθεμελίωσαν μὲ τὰ ἔργα των τὴν προκοπὴν τοῦ τόπου, ἀλλ' ἀκόμη διότι παρέχει ἕνα δίδαγμα εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεάς, αἱ ὁποῖαι εἶναι χρήσιμον νὰ γνωρίζουν πόσος μόχθος, ἀφοσίωσις καὶ ὑψηλοφροσύνη ἀπαιτεῖται διὰ νὰ καταστή ὁ βίος ἐνός ἀνθρώπου ἀφειρηγία προσόδου, πὺλὸν συνδυάζει τὴν ἀτομικὴν εὐημερίαν μὲ τὸ συμφέρον τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν προσλαμβάνει τὴν μορφήν μιᾶς ἀληθοῦς Ἑθνικῆς Πανακοθήκης, ὅπου τὰ τόσον παραστατικῶς φιλοτεχνημένα πορτραῖτα τῶν φιλογενῶν Ἑλλήνων, παραδειγματίζουν καὶ δημιουργοῦν ὑψηλὸν ἐθνικὸν φρόνημα (30 Μαΐου 1962).

ΔΡΟΥΒΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς τῶν
Βασιλικῶν Κτημάτων :

... Τὰ πλέον ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου διὰ τὴν γενικῶς ἀρίστην καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσαν ἐργασίαν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ (1 Ἀπριλίου 1958).

ZAMANOΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ὑποδιευθυντὴς Ὁργανισμοῦ
Χρηματοδοτήσεως
Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως :

... Θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὸ ὑψηλὸν ἐπίτευγμά σας, τῆς συλλήψεως τῆς ιδέας καὶ ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ. Παρακολοῦθῶ τὴν ἐργασίαν σας καὶ διαπιστώνω συνεχῶς, ὅτι τὸ ἔργον σας, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μνημειώδες, θ' ἀποτελέσῃ σταθμὸν εἰς τὴν διεθνή παρεμφερῆ ἐμφάνισιν τῶν βιογραφιῶν, ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν κοινωνικοοικονομικῶν ἐξελίξεων τῶν ἐκάστοτε ἐποχῶν (20 Ἰουλίου 1962).

ZANNOΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Βιομήχανος. Πρ. Βουλευτῆς
καὶ Γερουσιαστῆς :

... Τὸ μνημειώδες τοῦτο ἔργον, ὀφειλόμενον εἰς τὴν ἔμπνευσιν καὶ ιδιοφυίαν τῶν ἀδελφῶν Σπύρου καὶ Κωνσταντίνου Βοβολίνη, συμπληρώνει τὴν ἐπὶ ἱστορικῆς καταξιώσεως προβολὴν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ ἐθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ ἀποτελεῖ ἔργον ἱστορικῆς σημασίας καὶ μεγίστης ὠφελείας, εὐρύτερον καὶ διὰ πάντα Ἑλλήνα, ἐνδιαφερόμενον νὰ γνωρίσῃ πῶς ἐθεμελιώθη καὶ ἀνεπτύχθη καὶ ἐξελλίσσεται ἡ σημερινὴ ζωὴ καὶ γενικῶς ἡ ἀκμὴ τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (Ἰούνιος 1959).

ZHΡΑ - ΚΕΛΕΜΠΕΛΟ ΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

Καθηγήτρια Φιλολογίας :

... Τὸ κολοσσιαῖον καὶ ἀξιοθαύμαστον Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, ἡ ἔκδοσις τοῦ ὁποῖου δὲν συμπληρώνει ἀπλῶς ἐγκυκλοπαιδικὸν κενόν, ἀλλ' ἐπιτελεῖ ὄντως τιτάνιον ἱστορικὸν ἔθλον, διὰ τὸ ὁποῖον δικαίως πρέπει νὰ ὑπερηφανεύσθε (17 Μαρτίου 1959).

ZHΡΑΣ ΓΙΑΝΝΗΣ

Δημοσιογράφος :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν τιμᾷ ἰδιαίτερα τὴν χώραν μας. Ἡ προσφορά σας αὐτὴ εἶναι ἀνεκτίμητη καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καὶ γιατί παραδίδει στὴν ἱστορίαν προσωπικότητες ποὺ ἐθεμελίωσαν τὴν πρόοδο τοῦ τόπου μας, στὰ οἰκονομικὰ καὶ στὰ κοινωνικὰ καθόλου ἐπίπεδα. Ἀσφαλῶς προώριστα νὰ καταλάβῃ τὴν πρώτη θέσιν σὲ κάθε ἑλληνικὴ βιβλιοθήκη (20 Ἰανουαρίου 1959).

ZHΡΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Τελωνειακὸς Τμηματάρχης :

... Διὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, θὰ ᾔτο μικρὴ κάθε ἐκδήλωσις θαυμασμοῦ. Οὐσιαστικὰ, νομίζω, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ συνήθους ἀπλοῦ «Λεξικοῦ», ἀλλὰ περὶ ἱστορικοῦ καὶ μνημειώδους ὄντως ἔργου, ποὺ —ἄλλη καινοτομία σας καὶ αὐτὴ— ἐκδίδεται ὑπὸ τύπον λεξικοῦ (17 Μαρτίου 1959).

ΖΟΛΩΤΑΣ ΞΕΝΟΦΩΝ

Καθηγητής ἐν τῇ Νομικῇ
Σχολῇ τοῦ Ἑθνικοῦ
Πανεπιστημίου.
Ἀκαδημαϊκός. Διοικητής
Τραπεζῆς Ἑλλάδος :

... Ἰδιαιτέρως ὀφείλω νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, τὸ ὅποῖον πράγματι δίδει ἀνάγλυφον εἰκόνα τῶν προσώπων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἡ δραστηριότης συνέθεσε τὴν σύγχρονον ἑλληνικὴν οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν (16 Ἰουνίου 1959).

ΖΩΡΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Καθηγητής ἐν τῇ
Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ
Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου :

... Ἐγκάρδια συγχαρητήρια διὰ τὸν πραγματικὸν τοῦτον ἄθλον τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ (28 Αὐγούστου 1962).

ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας
Ἀθηνῶν. Καθηγητής ἐν τῇ
Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ
Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου :

... Τὸ ὄλον ἔργον ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως γενναίαν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Τόπου, ὡς ἐκδοσις δὲ δύναται νὰ συναγωνισθῇ πᾶσαι ἐξαίρετον τοιαύτην, ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν (9 Μαρτίου 1963).

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος :

... Συγχαίρομεν εὐλικρινῶς διὰ τὴν λίαν ἀξιέπαινον ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν, τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ὅπερ θέλει ἀποτελέσει ὀλοκληρούμενον, ἄνευ ὑπερβολῆς, μνημεῖον διὰ τὴν χώραν ἡμῶν (26 Ἀπριλίου 1959).

ΘΕΟΔΟΓΙΤΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

Ὑπουργὸς Βορείου
Ἑλλάδος :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, παγκοσμίως μοναδικόν, διὰ τὸ πρωτότυπον τῆς ἱστορικῆς του συνθέσεως καὶ κατὰ γενικὴν ἀναγνώρισιν, ἐθνικῆς ὄντως σπουδαιότητος, ὡς πρὸς τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν σκοπὸν του, ἐμφανίζει, εἰς ἐκτενεστάτας, πλήρως τεκμηριωμένας καὶ ἱστορικῶς ὀριστικὰς βιογραφικὰς μελέτας, τὴν ζωὴν, τὴν δράσιν καὶ τὴν ἐθνικὴν προσφορὰν καὶ κοινωνικὴν συμβολὴν ὅλων τῶν ἀξίων Ἑλλήνων δημιουργῶν καὶ συντελεστῶν τῆς ἐθνικῆς προόδου, τῆς οἰκονομικῆς ἀκμῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως τοῦ νεωτέρου Ἑθνους μας, τῶν τε ὀνομαστῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀφα-

νών, παλαιότερων καὶ συγχρόνων, βιογραφουμένων μέσα εἰς τὰ πλαίσια, πρὸς δὲ μὲ ἱστορικὴν ἐρμηνείαν τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς, ὅπου ἔζησε καὶ ἀνεδείχθη πᾶσα τοιαύτη ἐλληνικὴ μορφή, ἢ ὅποια, οὕτω, προβάλλεται ὡς ἀνάγνωστον παράδειγμα (7 Ἀπριλίου 1959).

ΘΕΟΤΟΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν :

... Ἀποτελεῖ ἡ σημαντικὴ αὐτὴ ἐργασία σας ἐπιβλητικὴν παρουσίαν εἰς τὸν στίβον τῆς οἰκονομικῆς βιβλιογραφίας καὶ εὐγενῇ συμβολῇ εἰς τὴν πρόδον τοῦ Ἔθνους, τὸ ὅποιον ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς του ἀγωνίζεται νὰ διαμορφώσῃ τὰς ἐπὶ ὑγίων βάσεων προϋποθέσεις τῆς οἰκονομικῆς του ἀναπτύξεως (18 Ἀπριλίου 1962).

ΙΣΑΑΚΙΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Διευθυντὴς Shell Company
(Hellas) Ltd :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, μὲ τὸ ν' ἀποδίδῃ τιμὴν εἰς τοὺς θεμελιώσαντας τὴν ἐλληνικὴν βιομηχανικὴν προσπάθειαν, ἰδιαίτερος τιμὴ ὑμᾶς, διὰ τὴν πράγματι ἔσοχον αὐτὴν πρωτοβουλίαν (28 Μαρτίου 1958).

ΙΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Γενικὸς Διευθυντὴς

Ὑπουργείου Ἐμπορίου :

... Πάσης ἐπιδοκιμασίας ἀξίαν, κρίνω, τὴν πρωτοβουλίαν σας διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ὡς ἐκ τῶν σκοπῶν, ἡθικοῦ καὶ πρακτικοῦ, ποὺ πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ (26 Μαΐου 1958).

ΙΩΑΝΝΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

Μηχανουργός :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, εἶναι κάτι ποὺ ἔλειπε παντελῶς. Σᾶς ἀξίζει κάθε ἔπαινος. Θὰ πρέπει νὰ ἀποτελεῇ ἱκανοποίησιν ἢ θερμὴ ὑποδοχὴ του (10 Μαρτίου 1959).

ΚΑΛΕΥΡΑΣ ΑΧΙΛΛΕΥΣ

Πρώην Ὑπουργὸς
καὶ Βουλευτὴς :

... Εἶναι ἀναμφισβήτητα πολὺτιμο τὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξικὸ σας. Μέγα ἀγαθὸ τὸ γεγινός, ὅτι καὶ ὁ ταπεινὸς μὲ κάποια ἀξία καὶ οἱ θεληματικὰ ἀποτραβηγμένοι καὶ οἱ ἀφανεῖς, ποὺ ἔδρασαν καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ παίξουν τὸν ρόλον πρωταγωνιστῶν, εὐρίσκουν κάποιο ἄσυλον εἰς τὸ Λεξικὸ σας (9 Ὀκτωβρίου 1960).

**ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

Καθηγητής ἐν τῇ ᾿Ανωτάτῃ
Σχολῇ Οἰκονομικῶν καὶ
Ἑμπορικῶν Ἑπιστημῶν :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν ἐπεκ-
τείνει ἤδη τὰς ὑπηρεσίας σας εἰς δόλοκληρον τὸν ἱστο-
ρικὸν καὶ πνευματικὸν τομέα καὶ ἐκπολιτίζει τὴν
χώραν διὰ «*Monumenti Arte Perenni*» (25 Μαΐου
1959).

**ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΑΝΔΡΟΣ**

Χημικὸς - Μηχανικὸς :

... Ὅτι ὁμως τονώνει, χαλυβδώνει καὶ σταθερο-
ποιεῖ τὴν ἀποφασιστικότητά πραγματοποιήσεως ὁ-
περανθρώπων κατωρθωμάτων, εἶναι, ἀκριβῶς, τὸ
ἔργον τοῦτο, τὴν ἐκδοσὶν τοῦ ὁποῖου ἐπωμίσθητε.
Διότι, τί ἄλλο περισσότερο, παρὰ ἓνας ὕμνος τῆς δυ-
νάμεως θελήσεως πρὸς ἐπίτευξιν μεγαλουργημάτων
εἶναι ἢ ἐξιστόρησις τοῦ βίου τῶν δημιουργῶν τῆς
Ἑλλάδος ; Ἀνελάβετε καὶ ἀπεδείξατε, ὡς τώρα,
ἀξιοθαύμαστη ἱκανότητα ἐκτελέσεως τοῦ τιτανίου
αὐτοῦ μεγαλουργήματος, πού, πλὴν τῶν ἄλλων, τιμᾷ
καὶ τὴν ἑλληνικὴν δημοσιογραφίαν (3 Λεκεμβρίου
1959).

**ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΕΩΝΙΔΑΣ**

Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου
Ἑλλήνων Βιομηχάνων :

... Τὸ ἔργον σας ἄοτιον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς, πρέπει
νὰ διαβασθῇ ἀπὸ ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρους Ἑλ-
ληνας καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὰς τῆς συγ-
χρόνου οἰκονομικῆς ζωῆς, οἱ ὅποιοι, εἰς τὴν ἱστορικὴν
αὐτὴν ἀναδρομὴν, δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ εὗρουν
δικαίωσιν καὶ νὰ ἀνανεώσουν τὴν πίστιν των εἰς τὴν
ἀξίαν τοῦ ἀτόμου, ὡς συντελεστοῦ τῆς οἰκονομι-
κῆς καὶ κοινωνικῆς ἀκμῆς τοῦ Ἑθνους (15 Ἰουνίου
1961).

**ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**

Ἀκαδημαϊκός.
Ἀντιπρόεδρος τῆς
Κυβερνήσεως :

... Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀπεφασίσατε ν' ἀναλάβετε,
ἐκδίδοντες τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξι-
κόν, εἶναι βαρὺ καὶ μέγα. Ἡ ἰδέα, συλληφθεῖσα καθ'
ὃν τρόπον συνελήφθη καὶ πραγματοποιεῖται, εἶναι
πρωτότυπος. Βιογραφικὰ Λεξικά ἔχουν ἐκδοθῇ, ἔξω
τῆς Ἑλλάδος, πολλά. Οὐδεμίαν, ὁμως, εἶχαν ποιο-
τικὴν καὶ ποσοτικὴν σχέσιν μὲ τὸ πρᾶγματι «*Μέγα*»,
τὸ ὁποῖον, σεῖς, ἐκδίδετε. Μὲ τὸ Λεξικόν σας καλύ-
πτετε ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς δράσεως τῶν Ἑλλή-
νων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀπέκτησαν εἰς τὴν ἱστορίαν

της κοινωνίας μας όνομα, έστω και όνομα λησμογη-
θέν, τό όποϊον σεΐς, έπιτελοΰντες έργον δικαιοσύνης,
διασώζετε. "Όταν, με την βοήθειαν του Θεού, προ-
χωρήσετε ακόμη περισσότερο, θα είναι δυνατόν να
λεχθώ, ότι επραγματοποιήσατε ό,τι εις ούδεμίαν άλλην
χώραν υπάρχει· ότι, με άλλας λέξεις, εξησφαλίσате
εις τας επερχομένας γενεάς των Έλλήνων την πολυ-
τιμότεραν και πληρεστέραν ιστορικην πηγήν, από την
όποιαν θα είναι δυνατόν να άντλοΰν τά άπαραιτήτα
στοιχεία διά την συγκρότησιν της συνειδήσεώς των,
της έθνικής και της κοινωνικής (13 'Ιουνίου 1962).

ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ

Λογοτέχνης :

... Τό πρωτότυπο αυτό Μέγα Έλληνικό Βιογρα-
φικό Λεξικό, μάς βάζει μπροστά στο κόσμο της πρά-
ξης, των έργων, του μόχθου και του ιδρώτα. Και μάς
μιλεί για τους μεγάλους στυλοβάτες, αλλά και για
κάθε αξιόλογο στοιχείο αυτού του κόσμου. Είναι ό
κόσμος που τον βλέπουμε από μακριά, χωρίς να τον
γνωρίζουμε και που συχνά τον υποτιμούμε, ακριβώς
γιατί δεν τον καταλάβαμε ποτέ και δεν τον ξέρουμε
(14 Μαΐου 1959. Ραδιοφωνική όμιλία).

ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Βουλευτής.

Πρώην 'Υπουργός :

... Πιστεύω ότι μέσα εις τό δραματικό τέλμα της
παρακαμής που περνά ή μόρφωσις των Έλλήνων, εί-
ναι τό Μέγα Έλληνικό Βιογραφικό Λεξικό σας
φάρος τηλαναγής μιās εποχής, αλλά και πύραυλος
καταισχύνης για τό κενόν που βρίσκει γύρω του (15
Σεπτεμβρίου 1959).

ΚΑΤΡΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Καθηγητής εν τῷ Έθνικῷ
Μεσοβίῳ Πολυτεχνείῳ :

... Τό Μέγα Έλληνικό Βιογραφικό Λεξικό με
τόν συνθετικό χαρακτήρα συγγραφής τούτου, απο-
τελεΐ καινοτομία και πολύτιμον συμβολήν διά κάθε
μελετητήν. Μās δίδει—έν τῷ «χρόνῳ»—την πολυ-
πλευρον προβολήν μιās αναγλύφου και φωτεινής ει-
κόνας τῶν δημιουργικῶν αξιῶν του τόπου μας. Πρό-
κειται περι αξιολόγῳν και ιστορικῆς σημασίας έργον
(28 Μαΐου 1958).

ΚΑΦΦΑΤΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Δημοσιογράφος. Διευθυντής
της εν Ρεθύμνῃ
έφημερίδος «Βήμα» :

... Είλικρινῶς θαυμάζω τό έργον σας, τό τόσον πρω-
τότυπον, τόσον εδσυνείδητον και τόσον ωφέλιμον, τό
όποϊον πράγματι δεν θα έπρεπε να λείπη από καμμία
βιβλιοθήκην (21 'Ιουνίου 1962).

ΚΟΝΙΔΑΡΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Τακτικός Καθηγητής και
Κοσμήτωρ ἐν τῇ Θεολογικῇ
Σχολῇ τοῦ Ἑθνικοῦ
Πανεπιστημίου :

... Σπεύδω νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν σύλληψιν τῆς
ιδέας, τὴν ἔξοχον καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν καὶ καλαί-
σθητον ἐκτόπωσιν. Πρόκειται περὶ προσφορᾶς πρώτου
μεγέθους πρὸς τὴν χώραν μας (20 Φεβρουαρίου 1958).

ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ

Βουλευτής.
Πρώην Ὑπουργός :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν —
βοηθούσης τῆς γλαφυρᾶς γλώσσης, τῆς ἀριτίας ἐκ-
τυπώσεως καὶ τῆς κομψῆς βιβλιοδεσίας— καθίστα-
ται πολύτιμον ἀπόκτημα, δικαιολογοῦν ἀπολύτως πᾶ-
σαν ἐκ μέρους σας ὑπερηφάνειαν, διὰ τὸ πρωτότυπον
τοῦτο ἔργον (19 Μαρτίου 1962).

ΚΟΤΖΙΑΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Πολιτικὸς Μηχανικός :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, ἀπο-
τελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν βιβλιογρα-
φίαν (28 Σεπτεμβρίου 1958).

ΚΟΤΣΩΝΗΣ

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ἀρχιμανδρίτης. Καθηγητής
ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ
Θεσσαλονίκης. Πρωθιερεὺς
τῶν Ἀνακτόρων :

... Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰ
εἰλικρινῆ μου συγχαρητήρια, διὰ τὴν μνημειώδη αὐ-
τὴν ἔκδοσιν, τὴν ὁποίαν ἀνελάβετε καὶ τὴν ὁποίαν μὲ
ἐπιστημοσύνην, καλαισθησίαν καὶ σταθερότητα, σπα-
νίας διὰ τὴν χώραν, διεξάγετε (2 Σεπτεμβρίου 1958).

ΚΟΥΤΑΡΕΛΛΗ ΜΑΡΙΑ :

... Ἰδιαιτέρως θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω πὸν μὲ τό-
σον κόπο καὶ ἐνδιαφέρον φροντίσατε νὰ ἐνημερωθῆτε
εἰς κάθε λεπτομέρεια τῆς δράσεως τοῦ ἀειμνήστου
πατρός μου Σπυρίδωνος Λοβέρδου καὶ τῆς οἰκογενεί-
ας του. Μὲ πολλὴν συγκίνησιν σᾶς εὐχομαι τὴν ὁλο-
κλήρωσιν τῶν προσπαθειῶν σας καὶ σᾶς παρακαλῶ
θερμότατα νὰ μὲ συμπεριλάβετε μεταξὺ τῶν φίλων
σας, πὸν ἀναγνωρίζουν τὴν ὠραίαν αὐτὴν ἐργασίαν
σας (7 Ἰουνίου 1959).

ΚΡΑΝΙΩΤΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως
Συντακτῶν Ἡμερησίων
Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν :

... Φαντάζομαι τί μόχθος ἀπαιτεῖται διὰ νὰ συλλέ-
ξη κανεὶς εἰς τὸ ἀχανὲς τὰ στοιχεῖα πὸν χρειάζονται.
Καὶ ἀναλογίζομαι πόσα ἀπαιτεῖται αὐτοθυσίᾳ διὰ νὰ

ἐκδοθῇ τέτοιος κολοσσός, μέσα εἰς τὸν κύκλον τοῦ ὀλιγανθρώπου ἑλληνογλώσσου κοινοῦ (11 Ἀπριλίου 1959).

ΚΡΙΜΠΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Πρύτανης τῆς Ἀνωτάτης
Γεωπονικῆς Σχολῆς
Ἀθηνῶν :

... Τὸ περιεχόμενον τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ διακρίνει ἐπίσης ἡ ἀντικειμενικότης καὶ ἐπιστημονικὴ ἀντιμετώπισις τῶν θιγομένων θεμάτων (6 Ἀπριλίου 1959).

ΚΡΙΜΠΑΣ ΗΛΙΑΣ

Ὑποδιοικητῆς τῆς
Ἑθνικῆς Κτηματικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.
Πρ. Ὑπουργός :

... Διὰ τοῦ ἀπὸ τοῦ 1958 ἐκδιδομένου Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ ἐθεμελιώσατε συστηματικῶς, ὥς ἱστοριογράφοι, ὥς ἱστοριοδίφαι, ὥς ἐρευνηταὶ καὶ οἰκογενειακῶν ἀκόμῃ ἀρχείων καὶ σημειώσεων, ὥς ἀνιχνευταὶ πηγῶν πάσης μορφῆς, ἔργον λίαν ἐνδιαφέρον σχετικῶς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας τῶν νεωτέρων χρόνων (11 Ἀπριλίου 1959).

ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ

Ταγματάρχης :

... Τὸ ὅχι εὐχερὲς τοῦ συντελουμένου ἔργου. Τὴν ὑπομονὴν καὶ ἐπιμονὴν τῆς προαπαιτηθείσης ἐργασίας. Τὸ μέγεθος τῆς ἐθελουθούσης καὶ τοῦ ἀνιδιοτελοῦς μόχθου. Ὅλα αὐτὰ ἀναλογίζομαι καὶ σὰς θεωρῶ ἀτλαντὰς αὐτοπεποιθήσεως. Δίδαγμα καὶ πρότυπον διὰ τε τὴν παρούσαν καὶ τὴν ἀνδρουμένην γενεάν (27 Αὐγούστου 1958).

ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Πρ. Διοικητῆς τῆς Ἑθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Ὁμολογουμένως πρόκειται περὶ πρωτοτύπου, ἐξαιρετικὰ ἐπιμελεημένης καὶ ἀντικειμενικῆς ἐργασίας, δυναμένης νὰ ἀνθέξῃ καὶ εἰς τὴν πλέον αὐστηρὰν κριτικὴν. Ἀποτελεῖ ἀξιόλογον βοήθημα εἰς τοὺς μελετητὰς καὶ ἐρευνητὰς τῆς συγχρόνου οἰκονομικῆς μας ἱστορίας καὶ ἔρχεται νὰ ρίψῃ φῶς εἰς τὰς δυσχερείας, ἐναντίον τῶν ὁποίων ἐπάλαισαν οἱ πρωταγωνιστήσαντες εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς οἰκονομικῆς μας ζωῆς. Εἰς τοὺς ἀκαταπονήτους συντάκτας τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ἀξίζουν θερμὰ συγχαρητήρια (14 Ἰουνίου 1960).

ΚΥΡΟΥ ΑΛΕΞΗΣ

Πρόεδρος : ... Έχετε, πραγματικῶς, κάθε δικαίωμα νὰ εἰσθε ὑπερήφανοι διὰ τὸ κατόρθωμά σας, μοναδικόν, ἀσφαλῶς, εἰς τὰ χρονικά τῶν ἑλληνικῶν ἐκδόσεων (19 Ἰουνίου 1961).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΝΤΙΝΟΣ

Πρ. Πρόεδρος τοῦ
Ἐμπορικοῦ & Βιομηχανικοῦ
Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν :

... Πράγματι, ὅλα, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον σας, εἶναι ὑποδειγματικά. Ἡ πρωτοτυπία του, νὰ ἐμφανίσετε τὰς ἡγετικές μορφὰς καὶ τὰ ἱστορικά περιστατικά τῆς δημιουργίας καὶ ἐξελίξεως τοῦ νεωτέρου Ἑθνους μας, εἰς τοὺς τομεῖς τῆς πλουτοπαραγωγικῆς δραστηριότητος καὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου αὐτοῦ. Ὁ ἑλληνικὸς χαρακτήρ του, ποὺ γίνεται ἀληθινὰ διδακτικὸς διὰ τὰς νεωτέρας γενεάς, εἰς τὰς ὁποίας κληροδοτεῖ τὸ χρέος νὰ ἀγωνισθοῦν καὶ αὐταὶ καὶ ν' ἀναδειχθοῦν καλλίτεροι τῶν προγόνων των. Ἡ ἐπιστημονικὴ σύνθεσις, ἡ ἱστορικὴ τεκμηρίωσις, ἡ ἀκρα ἀντικειμενικότης καὶ τὸ γλαφυρὸν τῆς συγγραφῆς του. Τέλος, ἡ τυποτεχνικὴ ἀριότης τοῦ ἔργου, εὐαρέστως ἐκπληκτικὴ καὶ ἐνάμιλλος πρὸς τὰς ἐντελεστέρας ἐκδόσεις τῆς ξένης. Ὅλα αὐτὰ καθιστοῦν τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν σας πραγματικῶς πολὺτιμον σύμβουλον διὰ τοὺς ἀνθρώπους τόσον τοῦ πνεύματος, ὅσον καὶ τῆς πρακτικῆς, ἀλλὰ, πρωτίστως, τὸ καθιστοῦν ἐθνικὴν χρηστομάθειαν, ποὺ φρονηματίζει καὶ διδάσκει καὶ κινεῖ πρὸς ζῆλον εὐγενῆ τοὺς νέους Ἑλλήνας (25 Ἀπριλίου 1959).

ΚΩΝΣΤΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Δρ Χημικός. Τεχνικός
Σύμβουλος :

... Νομίζω, ὅτι ὅταν τὰ πράγματα μιλοῦν μόνα τους, τότε τὰ λόγια εἶναι περιττά. Τοῦτο, ἰσχύει, διὰ τὸ καταπληκτικὸν Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν (18 Ἀπριλίου 1958).

ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Βουλευτής. Πρ. Ὑπουργός.
Πρ. Διοικητῆς τῆς Ἑθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Ἦτο καιρὸς νὰ περισυλλεγοῦν μὲ φροντίδα καὶ στοργήν, ὅλα τὰ βιογραφικά στοιχεῖα ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τόσον συμβάλλει εἰς τὴν σημερινήν μας οικονομικὴν ἀνάπτυξιν (11 Ἀπριλίου 1959). Εἶναι μία ἐκδοσις ποὺ τιμᾷ ὄχι μόνον αὐτοὺς ποὺ τὴν ἀνέλαβαν καὶ τὴν ἐξετέλεσαν, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὴν ἐποχὴν μας (6 Σεπτεμβρίου 1962).

ΑΙΖΑΡΑΟΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τ. Γενικός Διευθυντής
Φωταερίων Ἀθηνῶν :

...Ἐκδοτικά προσπάθειαι τοιαύτης μορφῆς, εἶναι ἄξια τῆς τιμῆς μιᾶς γενικῆς ἀναγνωρίσεως. Ἀποτελοῦν πρόοδον πραγματικὴν καὶ γενικῶς ὠφέλιμον. Ὁλόκληρος ἡ τιμὴ ἀνήκει εἰς τοὺς συντελεστάς της (20 Μαρτίου 1959).

ΛΥΡΑΤΖΑΚΙΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ὑφηγητὴς ἐν τῇ Ἰατρικῇ
Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ
Πανεπιστημίου :

...Ἐνὰ μόνον σᾶς λέγω, καὶ πράγματι τὸ νοιώθω, πὺς πρέπει νᾶναι τιμὴ καὶ καύχημα γὰρ κάθε Ἑλληνα, νὰ στολίζῃ τὴν βιβλιοθήκην του ἑνα τέτοιο ἔργο (14 Αὐγούστου 1962).

ΛΥΧΝΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Δημοσιογράφος. Βουλευτὴς.
Πρώην Ὑπουργός :

...Ἀληθῶς πρόκειται περὶ ἔργου, τὸ ὅποῖον δὲν τιμᾷ μόνον τοὺς συγγραφεῖς καὶ τοὺς ἐκδότας του, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον μας γενικώτερα. Ὡς πρὸς τὴν πρακτικὴν χρησιμότητα τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὴν τονίσω ἐγώ, διότι εἶναι καταφανές. Μέσω τῶν βιογραφιῶν τῶν πλέον ἐκλεκτῶν τέκνων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, εἶναι ἡ ἱστορία αὐτῆς γενικώτερα, πὺς συγγράφετε καὶ ἐκδίδετε (31 Δεκεμβρίου 1962).

ΜΑΚΚΑΣ ΛΕΩΝ

Πρώην Βουλευτὴς
καὶ Ὑπουργός :

...Τί πλοῦτος, τί ἀποκαλύψεις, πόσον ἐνδιαφέρουσα ἡ περιγραφή τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς ζωῆς. Ἐδγε ! Ἐπιτελεῖτε ἑνα ἀνεκτίμητον ἔργον, πὺς τιμᾷ τὴν καὶ ἄλλως τόσον ἐποικοδομητικὴν, κοινωνικὴν, καὶ ἐθνικὴν δρᾶσιν σας (13 Αὐγούστου 1962).

ΜΑΝΕΑΣ ΚΑΕΑΡΧΟΣ

Τ. Ὑποδιοικητὴς Ἐθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.
Τ. Πρόεδρος Ἐμπορικοῦ
καὶ Βιομηχανικοῦ
Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, πεῖ-
θει καὶ τὸν πλέον ἀπαιτητικὸν ἀναγνώστην, ὅτι ἡ
ἐκδοσίς του πλουτίζει τὴν ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν
μὲ πολύτιμον ἀπόκτημα, χάρις εἰς τὴν πληρότητα,
τὴν ἡλεγμένην ἀκρίβειαν καὶ τὴν ἀδυστηρὰν ἀντικει-
μενικότητα, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὰ ἄρθρα του (4
Ἀπριλίου 1959).

ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σύμβουλος Ἐπικρατείας :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν ἐμ-
φανίζει, διὰ τῶν βιογραφουμένων, τὴν πραγματικὴν
εἰκόνα τῶν συντελεστῶν τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας τῶν
τελευταίων χρόνων (2 Δεκεμβρίου 1961).

ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἀκαδημαϊκός. Καθηγητὴς
ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ
Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου :

... Φρονῶ ὅτι τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν ἀποτελεῖ συμβολήν, οὐχὶ σμικρὰν, εἰς τὴν γνώσιν τοῦ συγχρόνου ἑθνικοῦ βίου καὶ οἱ συντάσσεται του ἐπομένου εἶναι ἄξιοι θερμῶν συγκαρρητήριων (22 Ἰουνίου 1960).

ΜΑΡΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Δημοσιογράφος :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, θεωρῶ ἀπόκτημα, ὅχι μόνον γιὰ τὴν βιβλιοθήκην μου, γιὰ τὴν βιβλιοθήκην κάθε πνευματικοῦ ἐργάτη, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐκδοτικὴ ἱστορία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἀλλωστε ἡ ἀναγνώρισι αὐτῆς, ἀπὸ ὅτι ξέρω, εἶναι γενική (19 Ὀκτωβρίου 1962).

ΜΑΡΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ὑπουργὸς Βιομηχανίας :

... Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς συγκαρῶ διὰ τὴν ὥραίαν σας ἐκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, πρόκειται τῷ ὄντι περὶ ἀξιολόγον ἐργασίας καὶ προσφορᾶς (21 Ἀπριλίου 1959).

ΜΑΥΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Βουλευτὴς Ἀθηνῶν.
Πρώην Ὑπουργός :

... Ἡ ἐκδοσις τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ εἶναι ἀναντιρρήτως ἔργον ἑθνικόν, διότι μᾶς ἐπιτρέπει νὰ γνωρίσωμεν τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν ἱστορίαν διὰ τῆς μελέτης τῶν βιογραφιῶν τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς. Διὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς ὑμᾶς ἑθνικὸς ἔπαινος, τοσούτω μᾶλλον, καθόσον παρόμοιοι πρωτοβουλίαί, μόνον μὲ ἐνθουσιασμὸν καὶ πίστιν, ὥς ἡ ἰδική σας, εἶναι δυνατόν νὰ ἀχθοῦν εἰς πέρας. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς καὶ τυπογραφικῆς, κατορθώσατε νὰ παρονσιάσετε ἔργον ἀντάξιον τῶν καλυτέρων τῆς Εὐρώπης. Εἶμαι εὐτυχής, διότι θὰ κοσμήῃ τὴν βιβλιοθήκην μου καὶ θὰ μὲ διδάσκη (10 Αὐγούστου 1962).

ΜΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Βουλευτὴς. Πρ. Ὑπουργός :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν εἶναι ἀναντιρρήτως ἀπόκτημα τοῦ εἵδους, κατὰ τὴν προσοχήν, τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν πληρότητα μὲ τὴν ὁποίαν συντάσσεται (26 Ἰουνίου 1959).

ΜΙΤΣΙΑΛΗΣ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

Δημοσιογράφος :

... Παρακολοῦθῶ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὴν ἐξαιρετον ἐκδοσίν σας, τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, καὶ εὐχομαι ὁλοφύχως ἀπρόσκοπτον τὴν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν συνέχισιν τοῦ λίαν χρησίμου καὶ ἀξιοθαυμάστου ἔργου σας (25 Ὀκτωβρίου 1959).

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ

Πρόεδρος 'Εμπορικοῦ
καὶ Βιομηχανικοῦ
'Επιμελητηρίου Καλαμάτας:

... Τὸ ἐκδιδόμενον ὑφ' ὑμῶν Μέγα 'Ελληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν προσφέρει ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἐμποροβιομηχανικὸν τομέα τῆς χώρας (2 Μαρτίου 1958).

ΜΟΡΑΚΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Δικηγόρος :

... 'Επιθυμῶ νὰ σᾶς συγκαρῶ διὰ τὴν πρωτοβουλίαν ἐνὸς ὁραίου ἀλλὰ καὶ ἐπιπόνου ἔργου, τὴν δημιουργίαν ἐνὸς πραγματικὰ μνημειώδους ἔργου, τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου 'Ελληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ μέγαν σταθμὸν εἰς τὴν φιλολογικὴν πορείαν τοῦ 'Εθνους (7 Σεπτεμβρίου 1959).

ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑΣ

ΚΛΑΥΔΙΟΣ

Καθηγητὴς ἐν τῇ 'Ανωτάτῃ
Βιομηχανικῇ Σχολῇ
Πειραιῶς. 'Αν. Γενικὸς
Διευθυντὴς 'Εθνικῆς
Στατιστικῆς 'Υπηρεσίας :

... 'Η ἔκδοσις τοῦ Μεγάλου 'Ελληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, τοῦ ἐκδοτικοῦ σας αὐτοῦ ἄθλου, ἀπὸ ἀπόψεως κυρίως ἀντικειμενικότητος, ἀριότητος καὶ πρωτοτυπίας εἰς τὴν παρουσίαν τῶν ἀξιολογωτέρων 'Ελλήνων τῶν τριῶν τελευταίων αἰώνων, μοῦ δίδει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐγγράφως τὰ θερμὰ συγκαρητήριά μου καὶ νὰ σᾶς βεβαιώσω, ὅτι ἡ πράγματι ἐθνικὴ αὕτη προσφορά σας, τιμᾷ ὅχι μόνον ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν μας (13 Μαρτίου 1959).

ΜΠΑΡΛΑΣ ΤΑΚΗΣ

Δημοσιογράφος :

... Διὰ τὸ Μέγα 'Ελληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, πᾶν ἐγκώμιον, ὅσονδήποτε βαρύνδονπον, θὰ ἦτο περιχρὸν (10 Μαρτίου 1959).

ΜΠΟΥΡΟΔΗΜΟΣ

ΣΤΑΘΗΣ

Πολιτικὸς Μηχανικός :

... Μὲ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου 'Ελληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, προβάλλετε ἀναγλύφως τὴν ζώσαν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου, ἀπὸ θέσεως βαθντέρας, οὐσιαστικωτέρας, θέσεως ὅπου θεμελιώνεται ἐδραίως ὁ νεώτερος κοινωνικὸς καὶ οἰκονομικὸς μας βίος [...]. Καὶ αὐτῆς τῆς κατ' ἐξοχὴν ἐθνικῆς προσφορᾶς τοῦς ἐργάτας καὶ σκαπανεῖς, εἰς ἐν ἀπαρμιλλῶν λιτότητος κείμενον ἐθνικῆς μνήμης καὶ ἐθνικοῦ φρονηματισμοῦ, προβάλλετε ἀπὸ τὰς σελίδας τοῦ Λεξικοῦ (26 Φεβρουαρίου 1959).

ΜΠΟΥΤΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ὑφυπουργὸς Συντονισμοῦ :

... Διὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, θὰ ἤθελα νὰ ἐπισημάνω τὸ γεγονὸς, ὅτι τόσοι ἢ ἐπιμελημένη ἐμφάνισις, ὅσον καὶ τὸ περιεχόμενον, προδίδουν, ἀνὰ πᾶσαν σελίδα, τὸ εὖσυνείδητον τῆς καταβληθείσης ἐργώδους προσπάθειάς σας. Ἀλλὰ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἔχει τεραστίαν σημασίαν εἶναι ἡ μεγάλη συμβολὴ τοῦ Λεξικοῦ, εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου μας, ἡ ὅποια, χάριν ὑμῶν, ἐπιτυγχάνεται κατὰ τὸν πλέον ζωντανὸν καὶ γλαφυρὸν τρόπον, διὰ τῆς περιγραφῆς τῆς δράσεως καὶ τοῦ χαρακτήρος τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι συνέβαλον εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς σημερινῆς κοινωνικῆς πραγματικότητος (28 Μαρτίου 1962).

ΜΠΡΑΤΣΙΩΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ἀκαδημαϊκός. Καθηγητὴς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου :

... Δὲν κατώρθωσα τόσοι καιροὶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ νὰ σᾶς συγχαρῶ ἐγκαρδίως, διὰ τὴν σπουδαίαν σας ταύτην προσφορὰν πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαόν. Τὸ πράττω σήμερον λίαν εὐχαρίστως. Δύναμαι δὲ νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, δὲν τὸ φυλλομετρῶ ἀπλῶς καὶ ἀνελλιπῶς, ἀλλὰ καὶ τὸ προσέχω ἰδιαιτέρως, ὥστε νὰ ἡμπορῶ νὰ ἐκτιμῇσω τὴν σημασίαν τῆς προσφορᾶς σας ταύτης, τῆς ἐθνικῆς. Δεχθῆτε, λοιπόν, τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήριά μου καὶ τὰς καλλιτέρας μου εὐχάς, διὰ τὴν διαρκὴ πρόοδον τοῦ ὥραιου σας ἔργου (1 Μαΐου 1963).

ΝΕΖΕΡΙΤΗΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Τ. Διευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Διὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, μὲ τὴν τόσο ἐνδιαφέρουσαν καὶ ἐκλεκτὴν ὕλην, τὴν ὅποιαν ἔχω τὸ προνόμιον νὰ παρακολουθῶ, παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὰ πλέον θερμά μου συγχαρητήρια, καθὼς καὶ τὴν εὐχὴν ὅπως οἱ καρποὶ τῆς μεγάλης αὐτῆς προσπάθειάς σας, ἐπιτρέψουν εἰς τὸν τόπον μας νὰ ἴδῃ καλλιτέρας ἡμέρας (31 Μαρτίου 1959).

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ

Πρώην Βουλευτὴς καὶ Ὑπουργός :

... Ἡθελα νὰ χαρῶ ἔντονα μὲ μία «λιπαρὰ» μελέτη τὸ Λεξικό σας. Καὶ τὸ ἀπόσταγμα τῆς : Ἡράκλειος ὁ ἄθλος. Ἄθλος συγκεντρώσεως ἑλικοῦ, συνθέσεως δωρικῆς καὶ ἐκδόσεως ἀριστοτεχνικῆς. Ὅσοι θέλουν νὰ ἐνημερωθοῦν γιὰ τὴν οἰκονομικὴ καὶ εἰδικώτερα τὴ βιομηχανικὴ πορεία τῆς χώρας, ἔχουν στίς σελίδες τοῦ ἔργου σας πλήρη καὶ τερπνὴ τὴν εἰκόνα τῆς (15 Ὀκτωβρίου 1959).

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΓΥΡΙΟΣ

Πρόεδρος Ἐμπορικοῦ
καὶ Βιομηχανικοῦ
Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν :

... Θὰ σταθῶ σ' αὐτὸ πὸν προσφέρει στὸ Ἔθνος τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, δίδοντας, ὡς παράδειγμα διὰ τοὺς ἐπιγενομένους, τὸ πόσον πολλοὶ ἀφιέρωσαν τὴν ζωὴν τους καὶ πόσον πολλὰ χρειάσθηκε νὰ γίνουν διὰ τὴν προκοπὴν τοῦ τόπου μας. Δικαιοῦσθε νὰ εἰσθε ὑπερήφανοι (2 Σεπτεμβρίου 1959). Σήμερον πιστεύω ὅτι τὸ Λεξικόν σας εἶναι ἔργον ἐπικαιρότητος, διότι, εἰς τὴν ἀρχὴν μιᾶς νέας περιόδου, ἣ ὁποία ἀνοίγεται μὲ τὴν σύνδεσίν μας μὲ τὴν Ε.Ο.Κ., εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου μας, εἶναι ἀνάγκη πλέον νὰ ἔχωμεν συνθετικῶς τὴν εἰκόνα τῆς σκέψεως καὶ τῆς δράσεως τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, πὸν ἐδημιούργησαν τὸ οἰκονομικὸν μας παρόν, διὰ νὰ ἐμπνευσθῶμεν καὶ νὰ καθοδηγηθῶμεν, ἂν θέλετε, εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ οἰκονομικοῦ μας μέλλοντος (30 Μαΐου 1961).

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Ὑποδιευθυντὴς Η.Ε.Α.Π :

... Θέλω νὰ σᾶς συγχαρῶ ἰδιαιτέρως γιὰ τὸν μεγάλο ᾄθλο πὸν ἐπιχειρήσατε μὲ τόσην ἐπιτυχίαν, τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ (30 Νοεμβρίου 1959).

ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α.

Διευθυντὴς τοῦ
Ἑλληνικοῦ Ἐπιμελητηρίου
Ἀλεξανδρείας :

... Ἡ ἔκδοσις τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ ἐχαρακτηρίσθη ἐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡς μία ἐθνικὴ ἀνάγκη καὶ πράγματι ἀπεδείχθη ὅτι ἦτο τοιαύτη, διότι καθρεπτίζεται εἰς τοῦτο, μὲ τὸν καλλίτερον τρόπον, ἣ δρᾶσις καὶ τὸ ἔργον τῶν ἐπιφανῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ θεμελιωταὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἱστορίας τῆς Μητρὸς Ἑλλάδος (Ἀλεξανδρεία, 27 Ἰανουαρίου 1959).

ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ

Δημοσιογράφος :

... Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ σᾶς συγχαίρω ὁλόψυχα γιὰ τὴν σπουδαία ἐργασία σας. Μία ἐργασία πὸν τιμᾷ τοὺς ἐργάτες της καὶ τοὺς κάνει ἀξιόους νὰ περιληφθοῦν οἱ ἴδιοι στὶς σελίδες μὲ τὴ βιογραφία τῶν συντελεστῶν τῆς προόδου τοῦ τόπου (25 Ἀπριλίου 1959).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

I. M.

Διογυτέχνης :

... Βρίσκω στὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξικὸ σας, μὲ τὴν ἐδρότητα καὶ τὴν ἀκριβείαν τῶν πληροφοριῶν του, σπονδαῖο βοήθημα. Πολλὰ ἀπὸ τὰ βιογραφούμενα πρόσωπα καλύπτουν καὶ χώρους πλατεῖς τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς. Ὅλη ἡ ἐργασία σας εἶναι ἀληθινὰ ὑποδειγματικὴ (5 Μαρτίου 1959).

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΟΣ

Ἔκτ. Καθηγητῆς

Μαιευτικῆς & Γυναικολογίας
τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου :

... Ὅποιοσδήποτε ἔπαινος, γιὰ τὴν τεράστια προσφορά σας στὴν ἴδια τὴν ἱστορία τοῦ Ἑθνους μας, εἶναι μικρὴ, ἐλάχιστη ἔκφρασις τῆς ὑψηλῆς ἀξιολογήσεώς της. Μὲ τὴν σοφὴ ἐργασία σας, χάρις στὴν ὁποίαν ἔρχονται στὸ φῶς μεθοδικὰ ἡ ζωὴ καὶ αἱ πράξεις τῶν θεμελιωτῶν τῆς ἐθνικῆς μας οἰκονομίας, διδάσκει εἰς ὅλους μας, ἀφ' εἰδὸς τίς ἀκατάλυτες ἀρετὲς τῆς φυλῆς μας, πρωτοβουλίαν, ἐνεργητικότητα, ἐπιμονὴν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν σημασίαν τῆς προσωπικότητος γιὰ τὴν ἐπίτευξιν προόδου σ' ὅποιονδήποτε τομέα τῆς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος (15 Φεβρουαρίου 1959).

ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΑΝΔΡΕΑΣ

Διευθυντῆς τῆς Ἑθνικῆς

Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, μόνον ὑπερηφάνειαν διὰ τὸ ἀληθῶς μνημειώδες αὐτὸ ἔργον πρέπει νὰ αἰσθάνωνται οἱ ἐκδότες, οἱ διευθύνοντες τὴν σύνταξιν καὶ οἱ ἐκλεκτοὶ συνεργάται των. Διότι, μέσα ἀπὸ τὰ βιογραφικὰ σημειώματα ποὺ συντάσσονται μὲ τόσην ἐπιμέλειαν, προσοχὴν καὶ πληρότητα, προβάλλει ἀνάγλυφος, ὁλόκληρος ἡ ἱστορία τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (15 Ἀπριλίου 1959).

ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Βιομήχανος :

... Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν προσπάθειαν ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, αὕτη εἶναι πράγματι ἥρωική, διότι ἀνελάβετε νὰ συγκεντρώσετε καὶ ἐμφανίσετε εἰς τὸ ἑλληνικὸν κοινὸν ὅλκον, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκτασις, μόνον μὲ τὸ περιεχόμενον μεγάλων ἐγκυκλοπαιδεῶν δύνανται νὰ συγκριθῇ. Πολλοὶ ἀσφαλῶς κατὰ τὸ παρελθόν θὰ ὠνειρεύθησαν ἐν τοιοῦτον ἔργον, ἀλλὰ εἰς σὰς ἀνήκει ἡ τιμὴ, ὅτι εἵχατε τὸ θάρρος νὰ τὸ πραγματοποιήσετε. Ὑπῆρξατε, τῷ ὄντι, πρωτοπόροι, ὅχι μόνον διὰ τὴν ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν, ἀλλὰ θὰ ἡδυνάμην νὰ εἶπω καὶ διὰ τὴν

διεθνῇ τοιαύτην, διότι, ἐξ ὧσων γνωρίζω, δὲν ὑπάρχει παρόμοιον ἔργον οὔτε ἐν τῇ ξένῃ [...] Γενικῶς διὰ τὴν ἐμφάνισιν, ταξινομήσιν τῆς ὕλης καὶ τὴν ἐπιμέλειαν, ἣτις διακρίνει τὸ ἔργον σας, τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἔχω νὰ σᾶς εἶπω εἶναι συγχαρητήρια (27 Μαΐου 1959).

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΕΣΤΗΣ

Δημοσιογράφος :

... Τὴν ἀξίαν τοῦ πρωτοτύπου καὶ μνημειώδους ἔργου σας, θὰ τὴν κρίνουν αἱ ἐπερχόμεναι γενεαί, διὰ τὰς ὁποίας τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, θὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ποὺ ἔχει σήμερα ἡ Πατρολογία τοῦ Migne, ποὺ τυπώθηκε στὴν Βενετία πρὸ 200 ἐτῶν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ὁ πολυτιμότερος ὁδηγὸς τῶν θεολόγων μας. Οὕτω καὶ τὸ ὑμέτερον Λεξικόν, θὰ ἀποτελέσῃ τὴν Πατρολογία τῶν πολιτικῶν, τῶν βιομηχάνων, ἐμπόρων καὶ ἐν γένει οἰκονομικῶν παραγόντων τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (Φεβρουάριος 1959).

ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν :

... Πρόκειται περὶ πολυτίμου ἐργασίας, τυχεύσης τῆς γενικῆς ἀναγνωρίσεως (2 Σεπτεμβρίου 1959). Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, ἀποτελεῖ ἐξαιρετον εἰς τὸ εἶδος του ἐργασίαν καὶ συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ τόπου μας (2 Ἰουνίου 1960).

ΠΑΠΑΝΑΡΕΟΥ
ΑΝΔΡΕΑΣ

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου.
Γενικὸς Ἐπιστημονικὸς
Διευθυντὴς Κέντρου
Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν :

... Λαμβάνω τὴν εὐκαιρίαν διὰ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὴν πρωτότυπον καὶ ἐξαιρετικὰ ἐπιμελελημένην ἐργασίαν σας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἀξιόλογον συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (27 Ἰουλίου 1962).

ΠΑΠΑΝΑΡΕΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πρ. Πρωθυπουργός.
Ἀρχηγὸς τῆς Ἑνώσεως
Κέντρου :

... Σᾶς συγχαίρω διὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν. Εἶναι πράγματι ὑποδειγματικόν. Ἐξαιρετον ἔργον (4 Ἀπριλίου 1962).

ΠΑΠΑΠΑΝΟΣ ΚΩΣΤΑΣ

Διευθυντὴς Ἀνωτάτης
Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου
Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ
Θρησκευμάτων :

... Τὸ Λεξικὸ σας αὐτό, εἶναι μιὰ ἔκδοσις ἀπαραίτητη γιὰ κάθε μορφωμένο, γιὰ κάθε σκεπτόμενο Ἕλληνα καὶ πιότερο γιὰ τοὺς νέους μας ποὺ φοιτοῦν

στὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα. Μελετώντας τὶς πλατυεῖς καὶ τεκμηριωμένες βιογραφίες ὄλων ἐκείνων ποὺ βοήθησαν στὸ στέργημα καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους, θὰ χουν πολλὰ νὰ ὠφεληθοῦν, ἰδιαίτερα ὅσοι ἀπ' αὐτοὺς παρακολουθοῦν οἰκονομικὲς, πολιτικὲς καὶ ἱστορικὲς σπουδές [...]. Τελειώνοντας, ἔτσι σὰν σύντομο κριτικὸ συμπέρασμα, τὸ Λεξικὸ σας, τόσο καλαίσθητο καὶ γενικὰ τόσο φροντισμένο, μὲ τὰ εὐρετήρια τῶν ὀνομάτων καὶ τὰ καθ' ἑλὴν, εἶναι μία πολύτιμη πηγὴ πληροφοριῶν καὶ μιὰ σύντομη πολιτικοοικονομικὴ ἱστορία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος καὶ τῶν πρωταγωνιστῶν της, ποὺ ἀξίζει κάθε ὑποστήριξι (12 Ἰουλίου 1959).

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Βιομήχανος :

... Ἡ μόνη κριτικὴ ποὺ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ κάμῃ γιὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξικὸ — ἓνα μεγάλο μπράβο ἄλλῃ μιᾷ φορὰ (2 Ἰουνίου 1962).

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Βιομήχανος :

... Παρακολουθῶ μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον τὸ ἀξιοθαύμαστον διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν πληρότητα ἔργον σας, τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, τὸ ὁποῖον κατέστη μνημειῶδες καὶ εἶναι μοναδικὸν εἰς τὸν τόπον μας (7 Ἰουνίου 1962).

ΠΑΠΠΑΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ἀντιπρύτανης τοῦ Ἑθνικοῦ
Μετσοβίου Πολυτεχνείου :

... Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς συγχαρῶ θερμῶς διὰ τὴν ἀνάληψιν καὶ ἐκτέλεσιν ἐνὸς τόσο σημαντικοῦ ἔργου. Ἡ λύσις ποὺ εὐρήκατε, τῆς προοδευτικῆς δημοσιεύσεως τοῦ συγκεντρουμένου ὕλικου, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἄμεσον ἀξιοποίησίν του, χωρὶς τὸ ἔργον νὰ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν πληρότητά του καὶ τὴν εὐκολίαν χρησιμοποίησέως του, μὲ τὸ σύστημα εὐρετηρίων, τὸ ὁποῖον καθιερώσατε (14 Ἰουλίου 1959).

ΠΑΠΠΑΣ ΚΩΣΤΑΣ :

... Τὸ Λεξικὸ σας βρίσκω σὰν ἓνα ἀπὸ τὰ τελειότερα καὶ πολὺ πλούσιο σὲ ὕλη. Ἐχει δὲ καὶ ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν διὰ τὴν βιβλιοθήκην μου καὶ εἶμαι ὑπερήφανος, ποὺ τυγχάνω ἰδιοκτῆτης ἐνὸς τέτοιου ἔργου (Merced, California, 2 Ἰουνίου 1959).

ΠΕΡΑΝΘΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Δημοσιογράφος.
Συγγραφεὺς :

... Ἐμφάνισις, καλαισθησία, πληρότης, ὅλα πιστοποιοῦν μιὰν εὐμέθοδον προσήλωσιν καὶ μιὰ ἰδεώδη ὀργάνωσιν, ἔτσι ποὺ τὸ χρήσιμο αὐτὸ καὶ μοναδικὸ στὸ εἶδος του ἔργο νὰ τιμᾷ μὲ τὴν ποιότητά του καὶ τοὺς συντάκτες του καὶ τὴν καθόλου ἐκδοτικὴ προσπάθεια τοῦ τόπου μας (17 Ἰουνίου 1960).

ΠΕΤΡΟΒΙΚΗΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ

Δημοσιογράφος,
Ἐπ. Πρόεδρος Ἑνώσεως
Ἰδιοκτητῶν Περιοδικῶν
Τύπου :

... Ἀληθινὸν μνημεῖον τῶν συντελεστῶν τῆς παντοίας ἑλληνικῆς προόδου κατὰ τοὺς δύο τελευταίους αἰῶνας. Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν εἶναι συγχρόνως μία πράγματι ἐξαίρετος συμβολὴ εἰς τὴν ἐν γένει ἱστορίαν τῆς ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως βαρυσημάντου αὐτῆς χρονικῆς περιόδου (28 Ἀπριλίου 1959).

ΠΙΠΙΝΕΛΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ὑπουργὸς Ἐμπορίου :

... Χωρὶς καὶ νὰ χρειασθῇ νὰ διεξέλθω ἐν πρὸς ἐν τὰ κεφάλαιά του, πολλὰ τῶν ὁποίων εἶχον ἤδη μελετήσῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τμηματικῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, δύναμαι ἀδιστακτως νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι τὸ ἔργον σας ἀποτελεῖ ἔθνικὸν ἀπόκτημα. Γνωρίζω καὶ τὴν σημασίαν τοῦ ὅρου, τὸν ὁποῖον χρησιμοποιοῦ γράφων τοῦτο, ὅσον καὶ τὴν φθορὰν του ἐκ τῆς τόσον καταχρηστικῆς χρησιμοποίησέως του παρ' ἡμῖν. Ἀλλὰ, παρακαλῶ νὰ πιστεύσητε ὅτι, ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, δὲν δύναμαι νὰ μεταχειρισθῶ ἄλλην ἔκφρασιν, προκειμένου περὶ μιᾶς ἐργασίας, ἣ ὁποία προσφέρει εἰς τὰ ὅμματα καὶ τὴν σκέψιν τῶν συγχρόνων καὶ ὧν θὰ μᾶς διαδεχθοῦν, τὴν καθρέπτει τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος τοῦ τελευταίου αἰῶνος (12 Μαῖον 1962).

ΠΑΛΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τ. Α' Ἀντιπρόεδρος τῆς
Βουλῆς :

... Μὲ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ σταθμὸν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς βιβλιογραφίας μας, ὁμολογῶ, μὲ πᾶσαν εἰλικρίνειαν, ὅτι μένω κατάπληκτος, καὶ τοῦτο διότι συντέλεσας καὶ ἐγώ, κατὰ τὸ ἐνὸν καὶ δι' ὠρισμένον τομέα, εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Λεξικοῦ τοῦ «Ἡλίου», γνωρίζω ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰς μυρίας δυσχερείας, πὺν ὑπάρχουν διὰ τὴν συγκέντρωσιν ὅλης, τὸ πρῶτον ἤδη συλλεγομένης, ἅτε μὴ ὑπάρχοντος μέχρι σήμερον οὐδενός, ἔστω καὶ σχετικοῦ ἔργου, διὰ νὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ὡς μικρὸν καθοδήγημα. Αὐτοῦ τοῦ εἵδους αἱ ἐργασίαι εὐδοκοῦνται μόνον ὅταν ὑπάρχει εἰς τοὺς ἀναλαμβάνοντας τὸ τιτάνιον αὐτὸ ἔργον, ὅχι ἀπλῶς ἀγάπη καὶ διάθεσις πρὸς ἐργασίαν, ἀλλὰ ἔνθεος ζῆλος καὶ ψύχωσις — ἃς μοὶ ἐπιτραπῇ ἡ λέξις — ὅπως τὸ φέρωσιν εἰς πέρας (30 Ἀπριλίου 1959).

ΠΟΛΥΖΩΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Τ. Διευθυντής της Τραπέζης
της Ελλάδος :

... Μὲ ὑπερηφάνειαν δικαιοῦσθε νὰ ἐναβρύνεσθε διὰ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν, τὸ ὁποῖον πρᾶγματι εἶναι μνημειῶδες. Ἡ ἐπιμεμελημένη, εὐσυνείδητος καὶ ἀντικειμενικὴ ἐργασία σας, ἀποτελεῖ ἀξιόλογον βοήθημα διὰ τοὺς συγχρόνους μελετητάς. Ταντοχρόνως ὁμως θὰ ἀποτελέσῃ καὶ ἱστορικὸν σταθμὸν διὰ τὰς μετέπειτα γενεάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀνευρίσκουν εἰς τὸ Λεξικὸν Βοβολίην πολῦτιμον συγκεντρωμένον καὶ ἀπολύτως ἡλεγμένον ὄλικὸν διὰ τὴν ἱστορικὴν μελέτη τῶν καθ' ἡμᾶς (25 Αὐγούστου 1962).

ΠΟΥΛΙΤΣΑΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ἀκαδημαϊκός. Ἐπίτιμος
Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου
Ἐπικρατείας, Πρώην
Πρωθυπουργός :

... Ὅγκώδεις καὶ πλουσιώτατοι εἰς περιεχόμενον τόμοι, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαιρετος ἐξωτερικὴ φιλοκαλία καὶ εὐπρέπεια ἀμιλλῶνται πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν λιπαρότητα τοῦ περιεχομένου. Πρόσθετος ἀξία τοῦ ἔργου εἶναι, ὅτι στηρίζεται ἐπὶ γνησίων πρωτοτύπων πηγῶν, ὧν ἄλλαι μὲν εἶναι δυσπρόσιτοι, πολλαὶ δὲ ἄγνωστοι. Καὶ τὸ σπουδαιότερον, ὅτι ἡ ἐκθεσις τῶν γεγονότων γίνεται μετ' ἐμβριθείας καὶ αὐστηροῦ κριτικοῦ πνεύματος, μετ' εὐσυνειδησίας καὶ ἀμεροληψίας. Τὸ λαμπρὸν καὶ εὐλογον τὸν θαυμασμὸν προκαλοῦν ἔργον, προῖόν πολυχρονίων ἐρευνῶν καὶ μελετῶν καὶ εὐνοήτως, κόπων καὶ μόχθων πολλῶν, εἶναι πολῦτιμον ἀπόκτημα καὶ μνημεῖον τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς ἱστορίας καὶ τῆς ἐλληνικῆς γραμματείας. Διὰ τοῦτο ὀφείλεται εἰς ὑμᾶς, τοὺς φιλοτίμους καὶ ἀκαταπονήτους ἐργάτας αὐτοῦ, μεγίστη τιμὴ καὶ ἐγνωμοσύνη ὑπὸ παντὸς τοῦ διανοητικοῦ κόσμου τῆς Πατρίδος μας (10 Δεκεμβρίου 1962).

ΡΑΠΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Δικηγόρος :

... Δεχθῆτε παρακαλῶ τὸν μέγαν μου θαυμασμὸν διὰ τὸ χρήσιμον, ἀλλὰ καὶ ὡραῖον ἔργον, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον ἀγάπης καὶ διὰ τοῦτο γοητευτικὸν καὶ αἰώνιον. Εἶναι γενναία προσφορὰ προόδου πρὸς τὸν τόπον μας, διὰ τὴν ὁποίαν δύνασθε νὰ ὑπερηφανεύεσθε δικαίως (15 Ἰουνίου 1961).

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ ΠΟΠΗ

Διευθυντὴς παρὰ τῇ Προεδρίᾳ τῆς Κυβερνήσεως :

... Εἰσθε ἄξιοι πολλῶν συγχαρητηρίων, γιὰ τὴν ὡραία καὶ πρωτότυπη ἐκδοσί, τῆς ὁποίας ἡ πατρότης

σᾶς τιμᾷ ἰδιαιτέρως. Θὰ ἔπρεπε τὸ ἔργον τοῦτο νὰ καταστή ὁ ἀπαραίτητος σύμβουλος παντὸς Ἑλληνοῦ καὶ κόσμημα κάθε βιβλιοθήκης καὶ ἰδιαιτέρως τῶν βιβλιοθηκῶν τῶν γραφείων μας Τύπου τοῦ ἐξωτερικοῦ, τῶν ὁποίων θὰ μπορούσε νὰ καταστῇ πολύτιμος βοηθός, διὰ τὴν προβολήν, εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τῶν ἠθικῶν ἀξιών τοῦ τόπου μας (3 Ἰανουαρίου 1961).

ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ:

... Λίαν συγκεκνημένη ἐδιάβασα τὴ βιογραφία τοῦ ἀλησμονήτου μου ἀνδρός, Μιχαὴλ Ρινοπούλου, εἰς τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν. Σᾶς εἶμαι πολὺ ἐνγνώμων γιὰ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ὁποίαν ἐδείξατε (18 Σεπτεμβρίου 1959).

ΣΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Διευθυντὴς τῆς Ἑθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος:

... Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ὑποβάλλεται ὁ ἀναγνώστης τοῦ ἔργου σας, διότι ἀντιλαμβάνεται, ὅτι ἐπετόχατε —πράγμα σπανιώτατον— πλήρη ἰσορροπίαν ἐπιδιώξεων καὶ πραγματώσεώς των, ὅτι, δηλαδή συνιστᾷ τὴν συνεπῆ πνευματικὴν δημιουργίαν. Κατωρθώσατε πράγματι «νὰ ἐνδύσητε εἰς ἔργα τὰς ἐμπνεύσεις σας». Ἡ πινακοθήκη, τὴν ὁποίαν ἐχαρίσατε εἰς τὸν τόπον ἔχει πληρότητα. Αὐτὸ τὰ λέγει ὅλα, διότι κατ' ἀνάγκην ἐγκλείει καὶ τὴν ὠφελιμότητα καὶ τὴν διακρίωσιν τοῦ τεθέντος ἐγγενοῦς σκοποῦ, τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ κρυπτοῦ καὶ μεγάλου πλούτου τῆς Ἑλλάδος. Μοῦ ἐχαρίσατε τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν τῆς ἐπαφῆς μὲ μίαν ὠλοκληρωμένην προσπάθειαν. Δὲν μοῦ μένει παρὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θερμότατα διὰ τὸν πνευματικὸν πλοῦτον, ποὺ ἠθελήσατε νὰ μοῦ διαθέσητε (8 Μαΐου 1961).

ΣΕΡΑΦΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἰατρός, Διευθυντὴς τοῦ ἐν
Παρίσις Περιτοκικοῦ
«Ἑλληνικὸν Φῶς»:

... Οὐδείς Ἑλλήν θὰ μπορῇ νὰ εἶναι ἑκατὸν τοῖς ἑκατὸν φιλαλήθης, ἐὰν πιστεύσῃ ὅτι γνωρίζει τὴν Ἑλλάδα, ἐὰν δὲν ἔχῃ διαφωτισθῇ ἀπὸ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν σας, ποὺ θὰ μείνῃ ἑσαεὶ ὡς ἓνα ἀλάνθαστον ἱστορικὸν τεκμήριον τῆς ἀξιοθιμίας τοῦ φιλοπονίου τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς ἀλεξικεραινεῖας των σωφροσύνης ὑπὸ τοὺς νεφελώδεις οἰκονομικοὺς μας οὐρανούς [...]. Αἰσθάνομαι μίαν ὑποχρέωσιν πρὸς ὑμᾶς διὰ τὴν βαθεῖαν συγκίνησιν, τὴν ὁποίαν μοῦ ἐδῶκατε μὲ τὴν ἀφθαστον εὐαισθησίαν σας νὰ ἡθογραφήσετε τόσον πιστὰ τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν τοῦ ἀλησμονήτου φίλου μου Πλάτωνος Δρακούλη (Παρίσις, 1 Ἰουλίου 1958).

ΣΙΜΟΥ ΜΑΡΙΑΝΘΗ

Διοικήτρια Ἰδρύματος
Ἐδγενίδου :

...Ἡ ἔκδοσις αὕτη πράγματι συμπληρώνει ἕνα κενὸν εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν καὶ πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι διὰ τὴν προσπάθειάν σας ταύτην, ἢ ὅποια, εἶμαι βεβαία, ὅτι θὰ στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας καὶ θὰ τύχῃ τῆς πρεπούσης ἀναγνωρίσεως (31 Μαρτίου 1959).

ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Πρέσβυς :

...Ἡ σπουδαία προσπάθεια, ἣν ἀνελάβατε διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, προσθέτει νέαν ἐδυνάτεον σημασίαν εἰς τὸ ἔργον σας καὶ πολύτιμον εἰσφορὰν εἰς τὴν πνευματικὴν δρᾶσιν τῆς χώρας μας (6 Ἀπριλίου 1959).

ΣΙΦΝΑΙΟΣ ΜΙΝΩΣ

Διευθυντὴς Τυπογραφείου
Ἑφημερίδος «Ἑστίας» :

...Ἐπιτρέπατέ μου νὰ σᾶς συγχαρῶ διὰ τὴν ἀριτίαν καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισιν καὶ πληρότητα τοῦ ἔργου σας, ἢ ἔκδοσις τοῦ ὁποίου ἔρχεται νὰ καλύψῃ μίαν ὑπάρχουσαν ἑλλειψιν εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ (15 Μαΐου 1959).

ΣΚΑΝΔΑΜΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ

Δημοσιογράφος.
Συγγραφεὺς :

...Ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰ θερμὰ μου συγχαρητήρια διὰ τὸ ὑπέρλαμπρον ἔθνικόν καὶ κοινωνικόν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπιτελεῖτε ἀθόρυβα, θετικὰ καὶ μὲ προσήλωσιν, ἀξίαν ἐπαίνου καὶ θαυμασμοῦ, διὰ τοῦ Λεξικοῦ. Τοῦ περιφήμου αὐτοῦ ἐκδοτικοῦ θαύματος, τόσον κατὰ τὸ περισπούδαστον καὶ ἡλεγμένον περιεχόμενόν του, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀριτίαν καὶ καλλιτεχνικὴν ἐμφάνισίν του (15 Μαρτίου 1958).

SCHIRO GIUSEPPE

Καθηγητὴς ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ Ρώμης.
Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου
Βυζαντινῶν Σπουδῶν :

...Ἐπιτρέπατέ μου νὰ σᾶς συγχαρῶ. Ἐθαύμασα πάρα πολὺ τὴν ἀφθονίαν τῶν πληροφοριῶν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ἐκδόσεως. Νομίζω ὅτι τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν εἶναι ἀναγκαῖον γιὰ κάθε βιβλιοθήκῃ ἰδιωτικῇ ἢ δημοσίᾳ (Ρώμη, 10 Ἰανουαρίου 1961).

ΣΚΟΥΖΕΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν
Ἀθηναίων. Πρ. Πρόεδρος
τοῦ Δημοσικοῦ
Συμβουλίου Ἀθηναίων :

...Θὰ ἤθελα νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας ὁλοκλήρου τῆς οἰκογενείας μου διὰ τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν οἰκογένειαν Σκουζέ, ποὺ περιλαμβάνει τὸ Μέγα

Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν. Εἰς τὰς ὧς ἄνω εὐχαριστίας μας, ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω καὶ ἐγώ, ὡς ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας μου, τὴν βαθεῖαν ἱκανοποίησίν μου διὰ τὸ πράγματι πρωτότυπον καὶ ἄξιον συγχαρητηρίων ἔργον, ποὺ ἀνελάβατε, δηλαδή, ὡς νέος φοῦνιξ, νὰ ἀνασύρετε ἐκ τῆς τέφρας τῆς λήθης, παλαιὰς καὶ λησμονημένας φνυσιογνωμίας καλῶν Ἑλλήνων, ποὺ προσέφερον ἀναμφοιβητήτους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐπιβίωσιν καὶ πρόοδον τοῦ Ἑθνικοῦ (6 Ὀκτωβρίου 1958).

ΣΟΛΟΜΟΣ ΠΑΝΑΓΗΣ

Ἐμπορος :

... Τὸ ἀνεκτίμητο Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν δημιουργεῖ ἱστορίαν καὶ σχολήν, σχολὴν σκέψεως ποὺ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ βρῇ τοὺς συνεχιστάς της (28 Σεπτεμβρίου 1959).

ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΙΚΟΣ

Ἀρχικλητὴρ Ἑθνικῆς
Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας
Ἑλλάδος :

... Συγχαρητήρια γιὰ ὅσα γράφετε εἰς τὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξικὸ (29 Νοεμβρίου 1958).

ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς ἐν τῇ Παντεῖῳ
Ἀνωτάτῃ Σχολῇ Πολιτικῶν
Ἐπιστημῶν.
Σύμβουλος Ἐπικρατείας.
Πρ. Ὑπουργός :

... Πρὸ ἡμερῶν ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἔκαμα ἀποχαιρετιστήριον μᾶθημα εἰς τοὺς τριτοετείς σπουδαστάς τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, μετὰ τριετὴ μαθητεῖαν καὶ συνεργασίαν. Διὰ νὰ δώσω εἰς αὐτοὺς παραινέσεις διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν των, ἤντησα πλουσίως ἀπὸ τὸ πολὺτιμον ἔργον σας καὶ ἀνέγνωσα καὶ ἐσχολίασα ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ «βιογραφικὰ» τῶν Παπαστράτων. Ἐδοκίμασα βαθεῖαν ἱκανοποίησιν, ὅταν διεπίστωσα πόσον ἐνδιεφέρθησαν καὶ συνεκινήθησαν ἀπὸ τὸ μᾶθημα αὐτό, τὸ ὅποιον ἐγώ, ὡς διδάσκαλος ἀντελήφθην, ὅτι ἦτο ἓνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα «μαθήματα» ποὺ ἦτο δυνατὸν νὰ προσφέρω εἰς αὐτοὺς τοὺς νέους. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν σᾶς ὀφείλω πλέον συγχαρητήρια, ἀλλ' εὐχαριστίας, ὡς διδάσκαλος καὶ ὡς Ἕλλην, διὰ τὸ ἔργον τὸ ὅποιον προσφέρετε εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Παιδείαν (24 Μαΐου 1959).

ΣΤΕΡΓΙΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Γυμνασιάρχης :

... Ἡ ἔκδοσις τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ ἀποτελεῖ, ἀσφαλῶς, μεγίστην ἐπιτυχίαν ἀπὸ κάθε ἀπογν. Ἐχει τὸ χάρισμα, σπάνιον βεβαίως,

νά συνδυάζη εἰς ζηλευτὴν ἁρμονίαν, τὴν πρωτοτυπίαν εἰς τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὴν ἀριότητα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν (31 Μαρτίου 1958).

ΣΤΕΡΙΩΤΗΣ ΤΙΜΟΣ

Πτυχιούχος Πολιτικῶν
Ἐπιστημῶν :

... Τὸ ὑμέτερον Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν τυγχάνει πολύτιμον, οὐχὶ μόνον διὰ τοὺς οἰκονομικοὺς καὶ βιομηχανικοὺς κόκλους τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ διὰ κάθε Ἑλληνα, ὅστις διὰ τῶν σελίδων του βλέπει νὰ παρελαύνουν ζωντανεμένοι, χάρις εἰς τὴν γλαφυρότητα καὶ τὴν αὐστηρὰν ἱστορικὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐκδοτῶν, οἱ θεμελιωταὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ τῆς Οἰκονομίας αὐτῆς (Ὁκτώβριος 1958).

ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Καθηγητῆς ἐν τῇ Νομικῇ
Σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ
Πανεπιστημίου :

... Ἡ προσφάτως ἀρχίσασα ὥραία καὶ εὐγενὴς προσπάθεια τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ δὲν μοῦ ἀφίνει ἀμφιβολίαν ἐπὶ τῆς ἐπιτυχίας τοῦ ἔργου, ἔργου κατ' οὐσίαν ἐξιστορήσεως, ὑπὸ μορφὴν βιογραφικῶν σημειωμάτων, τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς οἰκονομικῆς ζωῆς (30 Μαρτίου 1958).

ΣΤΙΒΑΚΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Χημικός :

... Τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν ἦλθε νὰ καλύψῃ μέγα πρᾶγματι κενὸν καὶ ὅλοι ἡμεῖς, σὰς εἴμεθα εὐγνώμονες διότι μᾶς δίδετε τὴν δυνατότητα νὰ γνωρίσωμεν καλύτερα τοὺς ἄξιους Ἑλλήνας, πὺν ἐμόχθησαν γιὰ τὴν προκοπὴν αὐτοῦ τοῦ τόπου (15 Δεκεμβρίου 1958).

ΣΤΡΑΤΟΣ

ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ

Βιομήχανος :

... Τὸ ὅλον ἔργον διέπει ἡ σαφήνεια, ἡ ἀντικειμενικότης, ἡ ὀξεῖα παρατήρησις καὶ ἡ ἐπισταμένη καὶ λεπτομερὴς προσπάθεια συγκεντρώσεως τῶν στοιχείων (12 Ἀπριλίου 1960).

ΣΤΡΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

Βιομήχανος.
Πρ. Ὑπουργός :

... Ἐκ τῆς φυλλομετρήσεως καὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ὅσων κατ' ἀρχὴν με ἐνδιέφερον, μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ σὰς συγχαρῶ καὶ πάλιν διὰ τὴν ὅλην ἐπιμέλειαν τοῦ ἔργου σας, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ἀσφαλῶς ἀναμενόμενη, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀποτελεῖ μόνιμον χαρακτηριστικὸν τῶν ἐν γένει ἐκδοτικῶν σας ἐπιτελέσεων (24 Φεβρουαρίου 1959). Ἡ συμπλήρωσις τῆς βιβλιογραφίας τοῦ τόπου μας, διὰ τοῦ ἐν λόγῳ Λεξικοῦ ἦτο ἀναγκαία καὶ τὸ ἔργον σας θεωρούμενον οὖτω, ἀποτελεῖ ἔργον ζωῆς (19 Ἀπριλίου 1962).

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

ΚΛΕΩΝΥΜΟΣ

Πολιτικός Μηχανικός :

... Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπωμίσθητε εἶναι ἔργον Πλου-
τάρχου, ἐπίπονον, ἀλλὰ χρησιμώτατον, καθὸ διδακτι-
κώτατον διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς (1 Μαρτίου
1958).

ΣΥΡΙΩΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Δημοσιογράφος. Διευθυντῆς
Ἑφημερίδος «Τὸ Βῆμα» :

... Θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω θερμότατα, διὰ τὸ
χρησιμώτατον Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξι-
κόν, τὸν ὁποῖον τόσον θαυμάσια ἐκδίδετε. Δεχθῆτε
τὰς εὐχάς μου διὰ τὴν πρόοδον καὶ συμπλήρωσίν του
(24 Ἀπριλίου 1959).

ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΕΡΓΙΟΣ

Πρόεδρος Πανελληνίου
Ἑνώσεως Βιομηχάνων
Κλωστοῦφαντουργῶν :

... Ἡ ὅλη περὶ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν
Λεξικὸν προσπάθεια, ἀποτελεῖ πραγματικὸν ἄθλον
καὶ πολῦτιμον συμβολὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορικὴν
καὶ οἰκονομικὴν βιβλιογραφίαν, ἣ ὁποία πρέπει καὶ
ἀξιῖζει νὰ τύχῃ τῆς δεούσης ἐκτιμήσεως καὶ ἀναγνω-
ρίσεως (8 Ἀπριλίου 1959).

ΤΖΑΝΕΤΑΚΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Δημοσιογράφος. Βουλευτῆς
Πειραιῶς καὶ Νήσων :

... Τὰ θερμότερα συγχαρητήριά μου γιὰ τὸ τεράστιο
ἔργο ποὺ ἀνελάβατε (28 Φεβρουαρίου 1958).

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΑΔΟΣ :

... Ἐπεὶ προκύπτει ὅτι πρόκειται περὶ σπανίου,
πράγματι, ἔργου καὶ χρησιμωτάτου διὰ τοὺς ὑπαλ-
λήλους τῆς Τραπεζῆς, συνιστῶμεν ὅπως προβῇτε
εἰς ἔκδοσιν σημαντικῆς ἀνακοινώσεως πρὸς τὰ μέλη
τοῦ Σύνλογου, ἐν ᾗ ἰδιαιτέρως νὰ τονίζεται ἡ μεγά-
λη χρησιμότης τοῦ ἔργου (11 Ἀπριλίου 1959—ἐξ
ἐγκυκλίου πρὸς τὸν Σύνλογον Ὑπαλλήλων τῆς Τρα-
πέζης).

ΤΣΑΤΣΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἀκαδημαϊκός. Ὑπουργὸς
Κοινωνικῆς Προνοίας :

... Ἐπιτελεῖτε ἔργον κοπιῶδες, ἀλλὰ καὶ χρησιμώ-
τατον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον κάθε ἱστορικὸς πολλὰ θὰ ἔχῃ
νὰ ἀντλήσῃ, διότι διασώζετε ὀλίκον, τὸ ὁμοῖον ἀμφι-
βάλλω ἂν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνεύρῃ ποτὲ ἀπὸ ἄλλας πηγὰς
(9 Φεβρουαρίου 1962).

ΤΣΕΛΛΑΛΗΣ

ΑΓΗΣΙΔΑΟΣ

Ίστοριοδίφης, Διευθυντής
τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης
Ἀνδριτσαινῆς :

...Καὶ οἱ βιογραφίες συνεχίζονται στοὺς λοιποὺς τόμους τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ. Μορφὲς Πελοποννησίων ἀπὸ τὸ 1700 μέχρι σήμερα, θὰ προβληθοῦν καὶ σ' αὐτές, μὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα. Ἔτσι τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν ἀποτελεῖ καὶ μέγα λεύκωμα τῆς Πελοποννήσου. Καὶ γίνεται, γενικώτερα, πραγματικὸ μνημεῖο ἐθνικῆς σπουδαιότητος, πολῦτιμο ἀπόκτημα γιὰ τὴν ὀλοκληρωμένη γνώση τῆς νεώτερης ἑλληνικῆς δημιουργίας καὶ δίδαγμα εὐγενῶν ἐξορμήσεων γιὰ τοὺς νέους Ἕλληνες (1 Φεβρουαρίου 1959. Ραδιοφωνικὴ ὁμιλία).

ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ ΗΛΙΑΣ

Γενικὸς Διευθυντής
Ἑθνικοῦ Ἑπαγγελματικοῦ
Ἀναβρύτων :

...Σᾶς συγχαίρομεν διὰ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀρτίαν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ (14 Αὐγούστου 1961).

ΦΙΛΑΡΕΤΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Οἰκονομολόγος :

...Παρακολουθῶν τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν μαθαίνω ἄφρονες ἐνδιαφέροντες λεπτομέρειες τοῦ ἑγγυὸς καὶ ἀπωτέρου παρελθόντος, συμβολὴν ἀξιόλογον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐλευθέρως Ἑλλάδος (20 Ὀκτωβρίου 1960).

ΦΛΑΜΠΟΥΡΙΑΡΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ

Καθηγητὴς ἐν τῷ Ἑθνικῷ
Μετσόβιῳ Πολυτεχνεῖῳ. Ἀν.
Γενικὸς Διευθυντὴς Δ.Ε.Η. :

...Παρακολουθῶ πάντοτε μετ' ἐνδιαφέροντος τὴν ἔκδοσιν τοῦ μοναδικοῦ τούτου ἔργου καὶ συγχαίρω ὑμᾶς διὰ τὴν τόσον ἐπιμελημένην ἐργασίαν καὶ ἐξαιρετικὸν ἐμφάνισιν (20 Ἰουνίου 1961). Ἐπιθυμῶ καὶ πάλιν νὰ ἐπαναλάβω τὰ συγχαρητήριά μου, διὰ τὴν μεγάλην συμβολήν, τὴν ὁποίαν προσφέρει τὸ ἔργον σας, εἰς τὴν πρόσφατον ἱστορίαν τῆς πατρίδος μας (21 Μαΐου 1962).

ΦΩΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἀκαδημαϊκός. Ναύαρχος :

...Ἀναφυλλίζων τὴν ὀγκώδη καὶ περισπούδαστον αὐτὴν ἐργασίαν δὲν ἤμπορῶ παρὰ νὰ ἀναγνωρίσω τὴν σπουδαίαν συμβολήν, τὴν ὁποίαν προσάγει εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ὅλη αὕτη ἡ σειρά τῶν βιογραφιῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν λείπουν καὶ οἱ λησμονημένοι καὶ τὰς ὁποίας ὅλας χαρακτηρίζει

καὶ πληρότης καὶ ἀντικειμενικότης καὶ ἀκριβολόγος μέριμνα, συγκεντρώνει στοιχεία σημαντικὰ καὶ δυσεύρετα, ἀφορῶντα εἰς τοὺς οἰκονομικοὺς ἰδίᾳ παράγοντας τοῦ νέου Κράτους. Εὐχαρίστως, ὅμως, παρατήρησα ὅτι ἀπὸ τὸ ἀρχικὸν αὐτὸ πλαίσιον τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, οἱ συντάκται τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ ἐκφεύγουν καὶ πρὸς ἄλλας σφαῖρας ἡγετικῶν μορφῶν καὶ παρέχουν ἀξιολόγους ἐκτενεῖς βιογραφίας καὶ μερικῶν ἄλλων ἐπιφανῶν οἰκοδόμων τῆς συγχρόνου ἐλληνικῆς ζωῆς (24 Ἰουνίου 1962).

ΦΩΤΙΑΣ ΝΙΚΟΣ

Καθηγητῆς ἐν τῷ
Πανεπιστημίῳ Οὐάσιγκτων.
Ὁμ. Καθηγητῆς ἐν τῇ
Ἀνωτάτῃ Σχολῇ
Οἰκονομικῶν καὶ
Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν :

... Τί καταπληκτικὸ ἔργο ποὺ ἀρχίσατε μὲ τὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξικόν. Οὔτε λεξικὸ εἶναι, οὔτε βιογραφία. Εἶναι ἡ πιὸ λεπτομερὴς, ἡ πιὸ ἀναλυτικὴ, ἡ πιὸ γλαφυρὴ καὶ ἡ καλύτερα ντοκουμέντα-ρισμένη οἰκονομικὴ, κοινωνικὴ, κοινοβουλευτικὴ, νομισματικὴ, τραπεζικὴ, ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ ἱστορία τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (Οὐάσιγκτων, 20 Δεκεμβρίου 1958).

ΧΑΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ

Δημοσιογράφος.
Συγγραφεὺς :

... Ἡ κομψότης, ἡ πολυτέλεια καὶ τὸ ἄφρογόν τῆς ἐμφάνσεως συμβαδίζουν μὲ τὸ περιεχόμενον, τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν πραγματικὴν ἀξίαν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ (19 Μαρτίου 1959).

ΧΑΡΑΡΗ ΑΣΠΑΣΙΑ

Ἐκπαιδευτικὸς :

... Ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς τὰ εὐκρινῆ συγχαρητήρια καὶ τὸν θαυμασμόν μου διὰ τὴν ἔκδοσιν, συνεχῶς τελειοποιουμένην, ἐνὸς τόσον ἐπιπόνου, ἐπιμελημένου, ἀλλὰ καὶ μνημειώδους ἔργου, ἀνεκτιμήτου ἀξίας διὰ τὸ Ἕθνος μας, διὰ τὸ ὅποιον πρέπει νὰ εἴσθε ὑπερήφανοι (6 Φεβρουαρίου 1960).

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Βιομήχανος :

... Ἡ ἀπουσία μου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μὲ ἐμπόδισε νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, ὥς ἐπεθύμουν, διὰ τὴν θαυμασίαν ἐργασίαν σας εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς βιογραφίας τοῦ πατρός μου, Ἐπαμεινώνδα Χαριλάου, εἰς τὸ ὄψ' ὧμών ἐκδιδόμενον Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν. Εἶναι παρήγορον καὶ ἐνθαρρυντικὸν νὰ διαπιστώνῃ κανεῖς, ὅτι εἰς τὴν σημερινήν μας ἐποχὴν ὑπάρχουν ἀκόμῃ ὀλίγοι ἐκλεκτοὶ ἄνθρωποι μὲ ἀνώτερα ἰδανί-

κά, οἱ ὅποιοι ἐνθουμοῦνται, ἀναγνωρίζουν καὶ ἐξαίρουν τὸ ἔργον τῶν πρωτοπόρων ποὺ ἐξέλιπον καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὀφείλει ἡ χώρα μας τόσα πολλὰ (20 Φεβρουαρίου 1959).

ΧΑΤΖΗΔΗΜΟΥΛΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ

Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου
Βιομηχάνων Μακεδονίας -
Θράκης :

... 'Ιδιαιτέρως παρακαλῶ ὅπως δεχθῆτε τὰ θερμά μου συγχαρητήρια διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, ἔργον πληροῦντος μέγα κενὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν δημοσυργῶν τῆς οἰκονομίας μας, ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Βασιλείου (18 Δεκεμβρίου 1959).

ΧΑΤΖΗΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

ΝΙΚΟΣ

Γραμματεὺς τῆς
Πανελληνίου Ἐπιτροπῆς
Αὐτοδιαθέσεως Κόπρου :

... 'Εκτὸς τοῦ ὅτι τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν συμπληροῖ ἐν μέγα κενόν, ὅπερ ὑπῆρχε μέχρι σήμερον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἀποτελεῖ καὶ ἐκδοτικὸν σταθμόν, τόσον διὰ τὸ περιεχόμενόν του, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐν γένει ἀφοгон αὐτοῦ ἐμφάνισιν, ἥτις περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς βιομηχανικῆς, ἐμπορικῆς καὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομικῆς προόδου τοῦ τόπου (17 Μαρτίου 1958).

ΧΑΤΖΗΠΑΝΟΣ ΠΑΝΟΣ

Δικηγόρος. Πρ. Ὑπουργός :

... 'Η πρόοδος τῆς ἐκδόσεως τοῦ Μεγάλου Ἑλληνικοῦ Βιογραφικοῦ Λεξικοῦ, καταδεικνύει πόσον πολυτιμος εἶναι ἡ συμβολὴ ὑμῶν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος (22 Αὐγούστου 1959).

ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ
Συνδέσμου Βιομηχάνων
Μακεδονίας - Θράκης.
Πρ. Βουλευτῆς καὶ
Γερουσιαστής :

... Σᾶς στέλλω τὰς πλέον θερμὰς εὐχὰς μου διὰ τὴν λαμπρὰν πορείαν τοῦ ἔργου σας — τοῦ θαυμασίου Λεξικοῦ σας (28 Δεκεμβρίου 1962).

ΧΕΑΜΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Διοικητῆς τῆς Ἑθνικῆς
Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος :

... 'Εφ' ὅσον ἡ ἔκδοσις αὕτη ἔχει τόχει τῆς γενικῆς ἀναγνωρίσεως τῆς Κοινῆς Γνώμης, βεβαίως, θὰ ᾔτο παράλειψις ἰδική μας νὰ μὴ τὸ ἐπαναλάβωμεν πρὸς ὑμᾶς (25 Ἰουνίου 1962).

ΧΟΥΧΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Σπουδαστής :

... 'Η φιλομάθεια μὲ ἔκαμε νὰ ἀνακαλύψω τὸ Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικὸν καὶ νὰ βρῶ μία ὅλη θαυμασία, τὴν ὁποίαν δὲν θὰ εὕρισκα σὲ κανένα

βιβλίο. Τὸ Λεξικόν σας ἐπίσης ἀναφέρει, μαζὶ μὲ τὰς βιογραφίας τῶν ἀνδρῶν, ὁλόκληρον σχεδὸν καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, πρᾶγμα ποὺ φανε- ρώνει κόπους καὶ μόχθους γιὰ τὴν ἐγγραφή καὶ περι- συλλογὴν τῶν γεγονότων. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καλλιτε- χνικὴν τὸν ἐμφάνισιν καὶ τὴν ἐπιμελημένην ἐκτύπωσιν του, τὸ ἔργο αὐτό, τὸ διακρίνει τὸ θετικὸ συμπέρασμα καὶ ἡ γλαφυρὴ διατύπωσις (2 Ἰουλίου 1962).

ΧΡΥΣΟΧΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Καθηγητὴς ἐν τῇ Ἀνωτάτῃ
Βιομηχανικῇ Σχολῇ
Πειραιῶς :

... Διαβάζω τὸ Μέγα Ἑλληνικὸ Βιογραφικὸ Λεξι- κό. Ὁ τίτλος μόνο μικρὸ μέρος λείπει τοῦ περιεχομένου πλούτου του. Γύρω στὰ πρόσωπα ξετυλίγεται ὅλη ἡ δημιουργικὴ ἱστορία τῆς χώρας. Ἔτσι τὸ πρόσωπον τοποθετεῖται εἰς τὸ περιβάλλον του καὶ τοῦτο φωτίζεται ἀπὸ τὴν συμβολὴ τοῦ προσώπου (26 Μαρτίου 1958).

